

722. H-ra A. Bernhard.
Nõmme, Pioneerid 22.

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

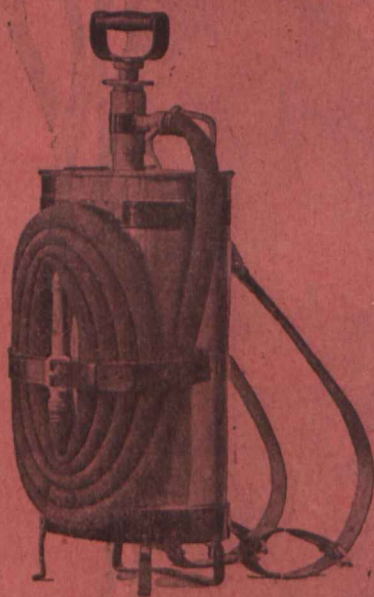
Suitsumasked

kohale jõudnud ja alati saadaval

Tuletõrje Liidu laos

à krooni 25 tükk.

Tagavara filtrid à kr. 3.50 tükk.

Seljas kantav hüdropult

Tule alguses on kõige hõlpsam tuld kustutada hüdropuldiga.

Uuem tulekustutus-riist on seljas kantav hüdropult.

Tuletõrjed, kandke hoolt et igas külas ja igas talus oleks oma tuletõrje, seljas kantavate hüdropultidega. Seljas kantava hüdropuldiga saab jalgrattal sõites kõige kiiremini tulekahju kohale.

Seljas kantavad hüdropuldid ühes 4 meetri pikkuste gummist 20 m/m läbimõõduga voolikutega saada

Liidu laost hinnaga Kr. 66. —

TULETÖRJE TEATED

Kuukiri.

Toimetuse ja talituse Tallinnas, Pikk t. nr. 43.

Tel. 436-31 Äritunnid k. 9 h. — k. 4 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna, Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijale, kes tellimishinnas ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Eesti Üleriikline Tuletõrje Liit.

Kuulutuste hinnad (kroonides).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane väliskülg . . .	35.—	18.—	—	—
Teksti ees ja sees . . .	28.—	15.—	8.—	4
Kaane sisekülg . . .	25.—	13.—	7.—	3.50
Teksti järele . . .	20.—	11.—	6.—	3.

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel ühesuguse tekstiga 3–5 korda 5%, 6–8 korda — 10%, 9–11 korda 15%, 12 korda — 20%.

Nr. 1 (84).

Jaanuar 1932.

10. aastakäik.

Sisu: Aasta vahetusel. — Uueks aastaks. — Lahkunute mälestuseks. — Kümnendat aastakäiku alates. — Meie tuletõrje tähtsamad ülesanded käesoleval aastal — tuletõrje tegelaste valgustusel. — Eesti Üleriiklise Tuletõrje Liidu tegevus 1931. a. — Tuletõrje häired, manöövrid ja võistlused jne. jne.

Aasta vahetusel. . .

Kirjutanud Eesti Üleriiklise Tuletõrje Liidu esimees A. Punga.

Aasta vahetusel korraldatakse aruanne ja koostatakse eelarve. Võetakse kokku kõik möödunud tegevus ja otsustatakse: kas on olnud edu tehtud tööil või pole seda mitte.

Eesti tuletõrje tegevuses võime rahuldustundega nentida fakti, et möödunud aastal on tööd tehtud innuga ja andumusega. On asutatud hulk tuletõrje ühinguid, soetatud moodsaid tulekustutusvahendeid. On agaralt õpitud tuletõrje asjandust, korraldatud tuletõrje kursusi ja õppusi. On lugematuil korraldustel väljastatud ligemise vara kaitseks ja ärahoitud kahjusid miljonite kroonide väärtuses, sealjuures vabatahtlikult kaalule pannes oma elu ja tervist Jumala auks ja ligimesele abiks.

Mitmekümne tuhandelise Eesti tuletõrje pere ennastsalgavast edukast tööst, möödunud majanduslikult raskel aastal, annavad erapooletu tunnistuse ka need välismaa tuletõrjetelt paljuile meie tuletõrje tegelastele annetatud aumärgid.

Millised on meie soovid ja välja-vaated eeloleval aastal?

„Üks kõigi eest, kõik ühe eest!“ See on ja jäägu alati meie lipukirjaks. Valitsegu meie hulgas alati rahulik ja sõb-

ralik koostöö. Tuletõrje edukas tegevus on mõeldav ainult kõigi tuletõrjajate üksmeelsel kaasaaitamisel, kõigi tuletõrje üksuste ja tulekustutusvahendite organiseeritud ja distsiplineeritud koostöötamisel. Tuletõrjes pole rahvuslikke, seisuslikke ega poliitilisi vahesid ega huve. Tuletõrje on üks pere, kelle ainuke eesmärk on ühiselt kaitsta meie rahva varandust tule hävitava jõu eest.

Võitlus tekkinud tuleõnnetusega on mõeldav ainult tarvilikkude kustutusvahendite abil ja edukas ainult siis, kui need on korras. Eriti tähtis ülesanne sel alal on veevõtmise kohtade soetamine ja korraldamine tulekustutuse otstarbeks. Maal tuleb tungivalt mõelda tuletõrje tiikide asutamisele võimalikult iga talu juure. Veepuudusest tuleõnnetusel peame hoiduma kogu energiaga.

Tuletõrje komandod on siis tegu- võimsad, kui nad on hästi varustatud, distsiplineeritud ja väljaõpetatud. Tuletõrje komando liikmed ei tohi iialgi unustada, et nad on endile ise valinud peamehe ja seetõttu peavad vastuvaidlematult täitma kõik tema korraldused.

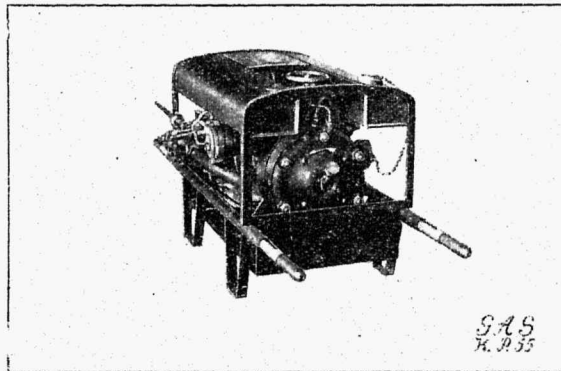
Sealjuures peab ka peamees olema täiesti teadlik kõigis oma kohustusis ja ülesandeis. Peameeste teadmiste ja oskuste täiendamine tuletorje alal on meie tuletorje tähtsamaid päevaküsimusi. Möödunud aastal korraldatud katse andis palju kasulikke näpunäiteid tuletorje juhtide kursuste edaspidiseks tegevuseks.

Valus kriis maailma majanduses pole olnud mõjuta ka tuletorje majanduslikule seisukorrale. Mitmed ühingu on pidanud loobuma paljuist kavatsusist tarvilikkude summade puudusel. Tuletorje Liidu püüdele — tuletorje plaanikindlaks organiseerimiseks ja väljaõppeks tuletorje instruktor ametisse palgata — oli möödunud aasta raske majanduslik depressioon kriipsu läbi tõmmanud. Eeloleval tegevusaastal tuleb sellele küsimusele otstarbekohane lahendus leida. Tuletorje Liit tahab otsida teid Eesti tuletorje majan-

dusliku seisukorra kindlustamiseks. Riiklik ja seltskondlik toetus pole küllaldased. Meie peame leidma alalise ja kindla sissetuleku allika meie tuletorje asjanduse arendamise ja ülalpidamise kulude katteks. Selleks tahab Tuletorje Liit samme astuda kindlustuspreemia lisamaksu seaduse läbiviimiseks. Nimetatud lisamaks oma väikse töttu ei tekita erilisi raskusi kindlustajaile, küll aga loob kogutult tarviliku kapitali tuletorjele, kellel ometi peaks õigus olema saada osa sellest summast, mida makstakse selleks, et kergendada kahjukandmist tuleõnnetusest.

Astume uude aastasse tagasihoidlikkude, kuid paremate lootustega ja töötame edasi ühiselt selle kõrge sihi saavutamiseks, milleks oleme liitunud ühisesse vabatahtlikku tuletorje perre.

Selleks head tahet, püsivust ja sõbralikku koostööd!

Mootorpritse,

kantavaid ehk auto järel veetavaid.

Autopritse ja Löökaautosid

(veepaagiga varustatud autopritse)

VALMISTAB

G. A. Serlachius A

Vabrik, Mänttä, Soomes.

Uueks aastaks.

Käesoleva numbriga algab „Tuletõrje Teated“ kümnnendat aastakäiku. Aeg on raske, terves maailmas valitseb majanduslik kriis. Igalpool kaevatakse ja hädaldatakse raskuste üle, propageeritakse kokkuhoidu, tõmmatakse kokku, koondatakse.

See alatine hädaldamine, alatine koondamise propageerimine kipub juba minema liiale, mõjub inimeste meeolule. Hädaldamine ei aita meid raskustest üle, see ainult mõjub tagasikiskuvalt inimeste töötahte ja edasipüüdmise peale, takistab raskustest ülesaamist. On ju õige, et meil on majanduslikke raskusi, kuid tuletagem meele, et meil on olnud palju raskemaid aegu kui praegu, olime vahel otse väljapääsemata seisukorras, kuid saime kõigest üle. Tuleb kohaneda ajaga ja oludega, siis näeme, et praegune aeg nii hull polegi.

Ainult koondamisega ja tagasitõmbamisega meie ei pääse edasi. Kokkuhoidmine on hea voorus igal ajal, kuid mitte igal pool ja igas asjas. On väljaminekuid, kus kokkuhoidmine oleks raiskamine, on alasid, kus ei saa midagi koondada, vaid kus on vaja korraldada asja paremini, ajakohasemalt. Seesugune ala on tulekaitse ja tuletõrje.

Tuletõrje on ühiskondliku elu heakorra ja julgeoleku ning rahva majanduse üks kindlaimaid tugesid. Tuletõrjel on ka riigikaitse seisukohast väga suur tähtsus, iseäranis tuleviku gaasi sõjas.

Kui meie vähendame, kokkuhoiu mõttes tuletõrje kulusid ja sellega nõrgendame tuletõrje võitlusvõimet ning valmisolekut, siis hävitame sellega ise oma julgeoleku, heakorra ja majandusliku elu stabiilsuse aluseid, nõrgendame ka oma riigikaitset, uuristame oma seisvuse tugesid.

Enesestki mõista, tulevad ülearused kulud ja need milleta saab läbi, ärajätta.

Need kulud, mis riik ja omavalitsused seni on kulutanud tuletõrje peale, on nii väikesed olnud, et siit midagi ei saa kärpida ega mahavõtta. Hoopis selle vastu, tuletõrje korraldamiseks ja kuludeks tuleb leida uusi sissetuleku-allikaid.

Vabatahtlikud tuletõrje ühingud ja teie, väsimatud tegelased, ärge laske liiga palju mõjuda oma peale kaebamisega raskete aegade üle. Meie ei salga raskusi, kuid nendest saab üle ainult tegutsemise läbi.

Raskel majandusliku kriisi ajal peab tuletõrje seda energilisemalt töötama, peab kahekordse hoolega olema valvel. Raskel ajal mõjub iga varanduse hävinemine palju tunduvamalt, kui heal ajal. Uute hoonete ja tööstuste ülesehitamine on nüüd palju raskem, kui harilikul ajal. Nüüd peab eriti rõhku panema tulekaitse ja tuletõrje peale, sest sellega aitame majanduslikku elu tervendada, aitame ülesaada raskustest.

Mitte tagasi, vaid edasi üle raskuste, see on meie uue aasta soov.

E. T.

Tähelepanuks Eesti Tuletõrje Liidu liikmetele tuletõrje ühingutele.

Mitmed tuletõrje ühingud saadavad tellimise ainult ühe eksemplari „Tuletõrje Teated“ peale ja mõned paluvad endise kolme eksemplari asemel saata ainult ühe. „Tuletõrje Teated“ toimetuse teatab ühingutele — Liidu liikmetele, et Liidu peakoosoleku otsuse järele tuleb igal ühingul tellida vähemalt kolm eksemplari „Tuletõrje Teateid.“ Peakoosoleku otsused on Liidu liikmetele kohustuslikud, seda nõuab põhikiri, samuti nagu põhikiri ette näeb oma häälekandja tellimist. On õige, et praegu on majanduslikult raske aeg ja on kokku kuivanud ühingute sissetulekud, kuid „Tuletõrje Teated“ tellimiste arvel kokkuhoidmine on eksisamm. „Tuletõrje Teated“ hind on nii madal, et see kulu ühelegi ühingule ei saa raske olla. „Tuletõrje Teateid“ peaks lugema iga tuletõrjuja, nii et 3 eksemplari ühe ühingu kohta on liig vähe, sellest ei jatku kõigile liikmetele-tuletõrjujatele.

Toimetus.

Lahkunute mälestuseks.

Möödunud aastal on surma läbi lahkunud hulk kaasvõitlejaid tuletõrjujaid. Olgu nende mälestus meile püha, jätkakem seda tööd, mis nemad saatuse karmi käe läbi olid sunnitud jätma pooleli.

Ambla v. t. ü.

Jakob Smirnov, sünd. 4. 11. 1870 a., surn. 28. 3. 1931 a. Tuletõrjuja 1894 a., peamees 1903 a., auliige 1916 a. alates. Hindrek Suurallik, surn. 10. märts. Tuletõrjes 1900 a. saadik. Albert Kraanberg, surnud 20 okt. Tuletõrjes 1896 a. saadik. Anton Tippi, surn. 5. dets. Tuletõrjes 1910 a. saadik.

Auküla v. t. ü.

Aleksander Mägi, 47 a. vana, tuletõrjes tegev olnud 7 aastat.

Esna v. t. ü.

Hans Sibul.
Bernhard Pällo.
Voldemar Vunder.

Haapsalu v. t. ü.

Karl Ett, peamees.
Mihail Ignatjev, sanitar-päästejaoskonna liige.

Kehra v. t. ü.

August Puss, III jsk. varahoidja.

Kolga v. t. ü.

Käsper Kruusenbergh.

Kunda vabriku v. t. ü.

Juljus Kelvald, sai surma 25. aprillil veetammi päästetööde juures, kus jää ta merre viis. Tuletõrjes 4 a. Gustav Muru, surn. 6 nov. Tuletõrjes 6 a.

Mehikoorma v. t. ü.

Aksel Sotnik, surn. 28. juunil.

Märjamaa v. t. ü.

Juhan Kuurmann.
Julius Sander.

Mõisaküla v. t. ü.

Martin Mankin, oli tuletõrjes 1925 a. saadik.
August Elbrecht, oli tuletõrjes 1925 a. saadik.

Narva linna v. t. ü.

Artur Roop, surn. 12 nov. Tuletõrjes 5 a.
Christoph Kreinert, surn. 3 dets. Tuletõrjes 31 a.

Narva Peetri v. t. ü.

Aleksander Adori.
Albert Kirsimägi.
Kristoph Kreinert.
Jaan Lätte.

Nõmme v. t. ü.

Nikolai Liivan.
Vassili Vares.
Karl Lindau.
Johannes Kägu.

Georg Sepp.

Ernst Rivi.

Adu Kaltmann.

Paide v. t. ü.

Gustav Lindke, proviisor, surn. 7. juulil. Tuletõrjes 7 a.

Palupera Pritsu v. t. ü.

Heinrich Poimu, endine peamees, surnud 22. märtsil 1931 a.

Petseri v. t. ü.

Ivan Moskvín, ronijate jsk. ülem, surn. 5. juunil. Tuletõrjes 11 a.

Ivan Šlähovski, surn. 29. juunil. Tuletõrjes korrapid. jsk. 25 a.

Aleksander Tobolkin, juhatause liige, jsk. ülema abi, surn. 6. sept. Tuletõrjes oli 8 a.

Konstantin Moskvín, surnud 4. okt. Tuletõrjes 19 a.

Aleksander Penkin, peamehe abi, surn. 26 nov. Tuletõrjes 19 a.

Oskar Varik, surn. 9. dets. Tuletõrjes 14 a.

Alfred Meomuttel, surn. 21. dets. Tuletõrjes 12 a.

Pärnu v. t. ü.

Hans Vitaek, revisjoni komisjoni esimees, 67 a. vana. Tuletõrjes 19 a.

Villem Strikvaldt, rühma abijuhataja, 49 a. vana. Tuletõrjes 10 a.

Paul Braesh, 48 a. vana. Tuletõrjes 23 a.

Felix Labbik, vanem ronija, 55 a. vana. Tuletõrjes 25 a.

Mihkel Juhkam, 60 a. vana. Tuletõrjes 10 a.

Aleksander Üunapuu, 54 aastat vana. Tuletõrjes 9 a.

Vladimir Teljashev. Tuletõrjes 1½ a.

Rakvere v. t. ü.

Johann Ellert, 18. apr., 2 pritsijaoskonna ülem ja ühingu juhatause liige.

Robert Reinomägi, 23. juunil, ronijate jaoskonna liige ja endine tuletõrje orkestri juht.

Juhan Reinholm, 13. juulil, 2. pritsijaoskonna liige.

Jaan Moorberg, 27. nov. 1931 a. ühingu auliige, auru pritsijaoskonna vanem tuletõrjuja ja kauaaegne tuletõrje depoo korraldaja.

Tallinna v. t. ü.

J. Tõnisson, K. P. & S. jaosk., 28. veebr. 1931 a.

K. Freyberg, auliige, 10. märtsil 1931 a.

A. Tamm, II jaosk., 3. juunil 1931 a.
J. Tobies, Tsellulose vabr. kom. ülem, 7. juunil 1931 a.

R. Mermberg, K. P. & S. jaosk., 5. juulil 1931 a.

K. Martinson, II jaosk., 22. augustil 1931 a.

F. Rusch, V jaosk., 21. nov. 1931 a.

Uue-Suislepa v. t. ü.

Jaak Pajo, uppus suplemisel Suislepa jõkke.

Vihula v. t. ü.

Peeter Peris, ühingu asutaja liige.
Gustav Tingas, asutaja liige.

Viljandi v. t. ü.

Märt Veldemann, 62 a. vana.
Tuletõrjes 23 a.

Johann Mill, 63 a. vana. Tuletõrjes 27 a.

Rudolf Vink, 47 a. vana. Tuletõrjes 3 a.

Dr. Hermann Ströhmberg, 72 a. vana. Tuletõrjes 34 a.

Vääna v. t. ü.

Voldemar Tõntsel, surn. 24. juulil.

Võru v. t. ü.

Vambola Kahro, Tuletõrjes autopr. jsk. 6 a.

Hindrek Jaska, Tuletõrjes vee-murets. jsk. 9 a.

Hendrik Kulla, Tuletõrjes I pitsi jaoskonnas 8 a.

Kümnendat aastat alates.

Käesoleva aastaga algab meie tuletõrje häälekandja „Tuletõrje Teated“ oma 10. aastakäiku. Raskustega seotud oli tema ilmumine. Kohe pärast Liidu asutamist soovitati väljaanda, kui mitte täielikku ajakirja, siis vähemalt trükitud teateid tuletõrje kongresside, Liidu peakoosolekute ja Liidu juhatusete otsustest ja neid liikmetele kätte saata. Tallinna ja Rakvere tuletõrjed otsustasid seks otstarbeks ühekordset toetust anda, loodeti sedasama ka teiste poolt, kuid need lootused ei teostunud. Raskete sõja-aastate tagajärjel olid meie tuletõrjed palju kannatanud, nende sisemine korraldus nõudis oma tegelastelt palju aega, jõudu ja raha. Tuletõrje peres ei leitud isikuid, kes valmis oleks olnud oma aega tasuta ja võib olla ka oma vara ohverdama sel ajal kahtlase ettevõtte — ajakirja—väljaandmiseks. Peale Viljandi kongressi 1922. a. otsustasid 3 selleaegset Liidu juhatusete liiget ajakirja väljaandmise töö oma peale võtta, kordamisi pidi üks neist oma numbri kokku seadma, kuid varsti peale selle loobus üks neist oma lubadusest, teine lubas esimese numbri kokkuseada, kuid sellest ei tulnud midagi välja, jäi järele veel kolmas, kes oma lubaduse teostas ja esimene nr. „Tuletõrje Teated“ ilmus aprilli kuus 1923 a. Rakveres, praeguses suuruses, juhatusete liikme A. Pirkeri vastutusel ja toimetusel. Oma eessõnas kirjutab toimetaja muuseas: „Arusaadav, et tuletõrje alal ilmuv ajakiri ilma välise toetuseta ennast rahaliselt tasa ei tee, aga asjal on veel teine, vormalne külg, ja see peaks otsustav olema. Ajakiri peaks vaimliseks sidemeks olema Liidu juhatusete ja üksikute

seltside vahel. Ta peaks õigel ajal tarvilikke teateid andma Liidu juhatusete tegevusest ja üldse tuletõrje alalt. Raske on seda ülesannet täita, puuduvad andmed ja materjalid, puudub osavus ja puudub aeg, aga et siiski ajakirja ellu viia, vähemalt selleks algust teha, — ehk ilmuvad ka teised, kes seda paremini teevad, hakkavad peale ja palun austatud lugejaid seda väljaannet lahkesti vastu võtta.“ Ilmus ajakiri esialgu kuni 1927. a. tarviduse järele Rakveres, A. Pirkeri toimetusel. Trükitud sai Rakveres M. Levmanni trükikojas kes lahkesti ka paberi omalt poolt muretses ja maksuga kannatas.

1923. a. ilmusid 6 numbrit, 1924. a. 6 nr., 1925. a. 6 nr., 1926. a. 9 nr., 1927. a. augustikuus hakkas „Tuletõrje Teated“ ilmuma Tallinnas Liidu juhatusete juures ja trükitakse Tallinnas „Kiirtrükk“ trükikojas. Vastutavaks toimetajaks on endiselt A. Pirker.

Ajakirja kohta oleks ju mõndagi soovida, kuid rahaline küsimus teeb raskusi ja seepärast on püütud vähesega läbisaada, kuid siiski on Liit pidanud juure maksma alates 1927 a. „Tuletõrje Teadete“ ülesandeks on tihedat sidet luua tuletõrje riigi- ja omavalitsuste, kinnitusseltside, politsei ametnikkude ja seltskonna asutuste vahel ja tuletõrjetele juhatusete ja õpetust anda tuletõrje ja tulekaitse alal ja neid informeerida Eesti Tuletõrje Liidu, kui ka välismaade tuletõrjete tegevusest.

Seda püüab ta ka edaspidi teha ja palub kõiki oma lugupeetud kaasvõitlejaid ja austatud lugejaid toetada „Tuletõrje Teateid“ oma kaastöö ja kaasabiga.
A. Pirker,

Meie tuletõrje tähtsamad ülesanded käesoleval aastal tuletõrje tegelaste valgustusel.

Tuletõrje töö ja ülesanded on suured ja laialdased, need ei lõpe kunagi, nagu pole võimalik täielikult ära hoida tulekahjusid, nii ei lõpe ka tuletõrje ülesanded. Tuletõrjetöö on jätkuv ja kestab alati edasi, kuid tuletõrje organiseerimise ja korralduse juures on hulk ülesandeid, tähtsamaid ja vähem tähtsaid, ülesandeid, mida on vaja lahendada võimalikult kiiresti ja teisi, mille lahendamist võib lükata edasi.

Missugused on tähtsamad ülesanded meie tuletõrjel käesoleval aastal?

Pöörasime selle küsimusega mõnede meie tuletõrjetegelaste poole. Saabus rida huvitavaid vastuseid, mis järgnevad siin:

Jaan Toffelmann, Eesti Üleriiklise Tuletõrje Liidu auliige,
Tallinna tuletõrje üldjuht.

Tuletõrje üheks pühamaks kohuseks on raugemata tahte jõuga end täiendada.

Üleilmset majanduskitsikust suurendab kahjutuli. Tuli hävitab endiselt miljoneid varandusi. Selle järeltulijate, peavarjutute ja töötute arv aina kasvab, muutuvad kehvemaks rahvad ja riigid. Seepärast on tuletõrje üheks pühamaks kohuseks raugemata tahte jõuga täiendada ennast, organiseer-

rida uusi tuletõrje üksusi ja õpetada kaaskodanikke tuleõnnetusi ära hoidma. Igal ühel meist peab meeles olema: mida jõukam rahvas, seda rikkam riik, — seega kindlustame enda olemasolu ja heakäekäiku.

Selles suunas töötamiseks eelseisval aastal tuletõrjele jõudu!

A. Pirker. „Tuletõrje Teated“ vastutav toimetaja,
Tuletõrje Liidu juhatuse liige, instruktori k. t.

Rohkem rõhku tuleb panna tuleõnnetuste ärahoidmisele.

„Käesolev aasta algab raske majandusliku kriisi tähe all ja selle tõttu peame ka meie, tuletõrjujad, äärmiselt kokkuhoidlikud olema oma väljaminekutes, sest suuri lootusi toetussummadele panna on kahtlane.

Kuid see ei tähenda oma töös abiltult seisma jäämist, vaid ümberpöörduvalt, rohkem kui ialgi enne tuleb meil töötada meie riigi ja rahva varanduse kaitseks, tule hävituse eest. Vahetpidamata tuleb valvata, et tulekustutamise abinõud, olgu neid ehk vähe, alati oleksid korras. Meeskonda tuleb õpetada nendega õieti töötama ka pimedal ja äreval ajal.

Tuleks loobuda toetuste palumistest riigi- ja omavalitsustelt, sest nad on ise hädas oma eelarvete koostamisega.

Rohkem rõhku tuleb panna tuleõnnetuste ärahoidmisele ja sel alal võime kasuga töötada. 75% meie tulekahjustest tekivad igal aastal hooletumalt tulega ümberkäimise läbi ja neid tuleõnnetusi võime ära hoida ja neid peame ära-

hoidma, seda kohustab meid praegune raske aeg.

Viibimata peaksid tuletõrjed oma tegevuse piirkonnas rahvast õpetama tulega ettevaatlikult ümberkäima. Tuleb sellekohaseid juhtnõure Liidu juhatuse tellida ja neid tasuta rahvale väljajagada. Tuleb maksma pandud sundmääruste kohaselt ellu kutsuda tulevalve komisjonid ja viibimata kõik tuleasemed ülevaadata ja kus leitakse puudusi, need kohe kõrvaldada komisjoni poolt, selleks kaasavõetud asjatundjate-töölise poolt. Tööta tööliste seas on neid leida ja tasu võiks maksta neile riigi poolt kui tööta töölistele.

Kui meie, tuletõrjed, selles suunas energiliselt töötame, siis annaks see häid tagajärgi. Selle asemel, et loota teiste abi peale, tuleb meil enestel rohkem töötada ja see töö on hädatarvilik, ta tasub end rikkalikult.

Soovin kõikidele oma lugupeetud kaasvõitlejatele head edu ühisel tööpõllul Jumala auks ja ligimese kaitseks.“

A. Timosko, Liidu juhatuse liige, Tallinna Sadama v.t.ü. esimees-peamees.

Tuletõrje murede peapõhjus on rahapuudus.

„Kui tuletõrje tahab seista oma ülesannete ja nõuete kõrgusel, siis peab ta alati pidama sammu ajaga kui ka tehnika arenguga. See aga annab tuletõrjele palju muresid ja rohkesti tööd, nii abinõude ja varustuse uuendamise ja juuresoetamise alal, kui ka enda kallal. Murede peapõhjus on rahapuudus. See on üldine ja alaline häda. Tuletõrje on palju vaeva näinud selle puuduse kõrvaldamiseks, kuid kahjuks on tulemused väikesed, paistab nii nagu ei tahetagi arusaada tuletõrje hädadest ja tuletõrje tähtsusest. Näiteks võiks tuua kas või seda: Meil Eestis on saanud rahalise loterii luba igasugused organisatsioonid ja asutused, kuid tuletõrje — nimelt Tuletõrje Liit mitte, tema sellekohased palved on seni jäänud tähelepanemata. Olgugi, et tuletõrje on meie riiklises ja rahva elus suur ja tähtis tegur, on tema meil Eestis millegi pärast jäetud nagu vaeselapse ossa. Kui leitakse, et mõnel organisatsioonil, keda toetatakse riigi poolt kümnete miljonitega, on hädatarvilikud relvad, siis mitte vähema tähtsusega ja mitte ka vähem tarvilikud on tuletõrjele kustutusabinõud ja tuletõrje varustus. Sama tähtis ja tarvilik on tuletõrje meeskondade väljaõpe.

Tuletõrje saab riigilt toetust aastas 500 krooni. See on summa mille üle lähemalt kõneleda raske.

Ka kindlustusseltsid suhtuvad tuletõrjesse võrdlemisi külmalt, kuid nemad peaksid eriti huvitatud olema tuletõrjest, kes igal aastal päästab paljude miljonite eest kindlustatud varandusi tule hävinemisest. Ainult seltskond ise on see, kes igal aastal tuleb vastu tuletõrjele oma vabatahtlikkude annetustega — korjanduse päevadel. Kuid ka see on ikkagi vaid osa sellest mis läheb tarvis.

Praegu valitseb kõikjal majanduslik kitsikus. Kuid peab üle saama raskustest. Mida raskem on aeg, seda soodsam on pind tegutsemiseks tuletondil, seda enam peab valvel ja tegu võimne olema tuletõrje.

Mitte üksi ainelised, raskused pole need, mis sunnivad kõnelema tuletõr-

jest, vaid on veel paljud teisi soove, mis puudutavad tuletõrjajate vaimlist ja kasvatuslikku külge.

Tugenedes eeltoodule, arvan et meie tuletõrjel tuleb käesoleval aastal hoolitseda peale muude, veel järgmiste ülesannete eest:

Teha kõik selleks, et tõsta tulusid. Astuda samme selleks, et tuletõrje peod saaks vabastatud lõbustusmaksust. Seda tuleks läbiviia seadusandlisel teel.

Leida ja ametisse panna tuletõrje instruktoreid.

Kokkuseada kava, milles oleks ettenähtud täpne ja kindel kord tuletõrje ühingute instrueerimiseks.

Esimesel võimalusel korraldada kursusi tuletõrje juhtidele. Tähtis ja hädavajalik on see kõigile, eriti aga just maal asuvatele noortele ühingutele, kus on vähe kogenenud ja tarvilikkude teadmistega varustatud tuletõrje tegelasi.

Uuesti esineda palvega, et tuleasemete ja vastavate sisseadete järelevalve saaks tehtud seadusandlisel teel sunduslikuks. See aitaks ära hoida väga palju tulekahjusid.

Katsuda saada odavat ehituslaenu maal asuvatele ühingutele pritsikuuride püstitamiseks. Kui on olemas tulekustutamisinõud, siis pole ükskõik kus ja kuidas neid hoida. Kalliprotsendiline ja lühiajaline laen viib ühingud vaid raskustesse.

Kuigi ehk meie häälekandja „Tuletõrje Teated“ on viimasel ajal märksa sisukamaks muutunud, tuleks püüda teda teha veelgi elavamaks. Ka ajakirja välimuse muutmise poleks halb. Oleks soovitatav, et ühingud ja üksikud tuletõrje tegelased esineksid oma soovidega ja küsimustega, millele vastused ilmuksid siis meie häälekandjas.

Jatkata tegutsemist tiheda koostöö loomiseks nii valitsuse, omavalitsuse ja seltskondlike keskorganisatsioonidega. Siinkohal tahaksin rõhutada eriti just tiheda kontakti loomist Punase Ristiga,

milleks juba tehtud algus. Siht ja eesmärk on mõlemal üks — aidata ligimest. Punase Risti tegevusväli on suur ja mitmekesine, Punase Risti samariitlaste ja tuletõrje töö aga täiendab üks-

teist ja nende koostöö annaks loodetavasti häid tagajärgi.

Lõpuks soovin, et kõvenegu kõikide tuletõrje tegelaste vahel sõbralik ja üksmeelne koostöö.

A. Grünberg, Paide v. t. ü. peamees.

Suuremat rõhku panna tuletõrje arendamisele maal.

„Ülesanded, mille poole tuletõrje uuel aastal peaks tüürima, oleks minu arvates järgmised:

1) Suuremat rõhku panna tuletõrje arendamisele maal, kuna linnades tuletõrje on enam-vähem rahuloldavalt, ja paiguti hästi organiseeritud. Ohutada rohkem priitsikuuride ehitamist, korraldada kihutus- organiseerimise koosolekuid, püüdes tõmmata ligi võimalikult maaintelligentsi.

2) Kasutada kõiki võimalusi toetussummade suurendamiseks seadusandluse teel, erilise poliisimaksu näol kinnitusseltside kaudu või muul viisil, peamiselt kustutusabinõude muretsemiseks maal. Luua laenuvõimalusi priitsikuuride ehituseks, ehituslaenu mooduse alusel. Praegune riiklik toetus ei vasta otstarbe tähtsusele, — on liiga väike.

3) Ümberkorraldada Tuletõrje Liidu struktuur. Praegu maksva korra juures Liidu peakoosolekutel on volinike arv liiga suur, mille tõttu seal raskendatud asjalik töö. Tuleks luua või asutada maakondlikke koondusi, kes Liidus esindaks maa-ühinguid maakondade-järgi.

4) Oleks vajalik soetada rohkem kirjandust, iseäranis tuletõrje teooria alal, mida võiks kasutada loenguteks tuletõrje ühingute tegevliigetele. Meil leidub, iseäranis väljaspool linnu, vähe tegelasi, kellel aega ja võimalust on ilma vastava kirjanduseta pidada loenguid. Toetust selleks otstarbeks peaks andma kultuurkapital.

Minu üldine soov: rohkem aktiivsust kõigilt juhtivailt tegelasilt“.

Tallinna-Harju prefekt Rotenbork.

Tuletõrje ja politsei ühine tegevus tule hädaohu vastu on igal pool sündinud üksmeelselt.

Millised oleks tähtsamad tuletõrje ülesanded käesoleval uuel aastal, siis, lühidalt vastates, tuleks soovida, et tuletõrje senise eduga oma tööd jätkaks, sest tuletõrje arenemine ja töötamine sünnib edu suunas, mille üle kõik kodanikud aina rõõmustama peavad.

Kuigi meie riigi tuletõrje koosneb rõhuvas enamuses ainult vabatahtlikkudest, ei jää meie mitte maha tuletõrje tegevuse alal teistest riikidest, kus peamiselt tule hädaohu vastu võitlemise jõu moodustab elukutseline tuletõrje. Olla vabatahtlik tuletõrjuja on auamet. Tule hädaohul ligimese elu ja vara päästmine on kiiduväärne ja ohvri-meelne tegevus. See tegevus väärib kõikide kodanikkude head suhtumist ja austamist kogu tuletõrje perele, sest iga ideeline ja tasuta tegevus, mis sünnib üksikute kodanikkude poolt kogu rahva hea käekäigu kasuks, on kõrgelt hinnatav, seda mitmekordsemalt enam küll veel just tuletõrje tegevus.

Püsigu meie tuletõrje nii väheses elukutselises kui ka suurehulgalises vabatahtlikkude peres see vaim ja idee ka edaspidi, mille abil meie senini nii ilusa ja väärtusliku töö teinud oleme.

Tuletõrje ja politsei ühine tegevus tule hädaohu vastu on igal pool sündinud üksmeelselt. Sarnane töötamise viis on ka üheks suureks teguriks olnud, mille tõttu tuletõrje tegevuse häid tagajärgi vaadelda võime.

Püsigu ja veelgi kõvenegu tuletõrje koostöö, vastastikkune üksteise toetamine ja täielik arusaamine.

Vast teevad küll tuletõrjele muret majanduslikud küsimused, kuid neist saame ka hea tahtmise juures üle. Meie tuletõrje tehniline varustus on ju küllalt kiiresti täienenud ja arenenud ning iga aastase vähesegi juure muretsemise ehk täiendamise korral võime abinõude suhtes päris rahul olla. On ju tösi, et tuletõrje ala tuleb rohkem toetada kui seda on senini tehtud, kuid noore riigi

juures on ju palju elualasid mida edendada ja arendada tuleb ja sellepärast nii kiirelt ei suudeta mõjuvat abi anda.

Minu uueaasta soov, eestkätt Tallinna-Harju prefektuuri piirkonna tule-
tõrjele ja samuti ka kogu riigi tule-
tõrjele oleks — tegutseda senises suunas, omavahelises üksmeeles ja käsikäes, jätkates sõbralikku koostööd politsei-
pere ja seltskonnaga.

Majanduslikult peaks tule-
tõrje rohkem toetust saama nii riigilt kui ka omavalitsuselt. Hea isikliku koostõu ja tehniliselt ajakohaselt varustatud abinõudega tule-
tõrje tasub sel alal tehtud kulud tule hädahuga võitlemisel väga kiiresti, mille tõttu tule-
tõrje õige ja otstarbekohane toetamine ka meie riigi ja rahva majanduse tõstmine oleks.

Selleks veel kord kogu tule-
tõrjele õnne ja edu käesoleval uuel aastal.

*

Lääne-Saare Prefekt hra Kokla.

Sooviksin, et tule-
tõrje ühingud ei laseks end heidutada raskeist aegadest,

vaid püsiksid teguhimulistena ja leiaks võimalusi sissetulekute hankimiseks.

B. Melts, vann. adv., Haapsalu v. t. ü. peamees.

Kindel kord ja kava ühingute instrueerimiseks .

„Soove avaldada on kerge, kuid ainult need väärivad tähelepanu, millised on teostatavad. Meie tule-
tõrje ala tahab ja nõuab veel väga ja väga palju energilist ja ennastsalgavat tööd. Puuduvad tule-
tõrjes suured rahalised toetused. On tarvis loota ainult ühiskonna peale ja sellele midagi pakkudes, suudame temale ka moraalse kohustuse peale panna tule-
tõrje toetamiseks.

Rääkides ülesannetest, tuleks eest-
kätt peatuda sisemise inventari täiendamises, — selleks on palju tööd ja toetust tarvis. Meie kustutusabinõud on veel vägagi ajast maha jäänud ja neid tuleks võimalust mööda täien-
dada ja korraldada. Kuid siinjuures tahaks siiski meele tuletada üht, — ei pruugi eelarveid kokku seada, mis käiksid üle jõu.

Suuremad pidustused, mis nõuavad kulu nii seltsidelt kui ka liikmeilt, pole soovitatavad, see kurnab seltsi tööjõudu ja aega. Ikka rohkem tuleb asuda oma otsekoheste ülesannete täitmisele. Kui sarnaselt talitada, arvan, et see ei vähenda toetussummasid vaid aina suurendab.

Vastastikuseks tutvunemiseks ja rohkem tule-
tõrjeasja edendamiseks,

oleks soovitatavad maakondlikud koosolekud ja kongressid, mis tooks rohkem elu kui ka huvi tule-
tõrje töösse.

Praegusel kujul kokkukutsutav Üle-
riikline Liidu koosolek ei taha enam viimasel ajal täita oma ülesannet. Selleks on viimased aastad kujukaks näiteks. On tarvis leida uusi teid üldkeele leidmiseks. Loomulik aga on, et seda küsimust tuleks ligemalt läbikaaluda, enne kui asuda otsekohesele täitmisele ja panna suure organisatsiooni pere proovile, sest ekslik samm võib palju halbu tagajärgi esile tuua.

Ka instrktorite küsimus on kaemat aega seisnud lahendamata. Oleks soovitatav kindel kord ja kava seltside instrueerimiseks väljatõttada, mis ühtlasi puudutaks nii vanemaid kui ka nooremaid organisatsioone. Praegune kord aga jätab palju soovida.

Oleks ehk veel palju ülesandeid lahendada, kuid kõike korraga ei suuda keegi läbiviia. Soovitaksin omalt poolt asuda kindla tahtega loova töö juure, kõrvale aga heita igasugused hõõrumised ja arusaamatused. Ainult siis suudame kõigest raskustest ülesaada ja ja meie töö saavutab kindlaid tulemusi“.

E. Grau, van. advok., Narva v. t. ü. esimees.

Tuletõrjele rohkem kindlamaid toetussumme ja tule- tõrje peod lõbustusmaksust vabaks.

„Soove oleks ju palju, kuid tähtsamaks ülesandeks käesoleval aastal oleks tule-
tõrjele toetuste muretsemine

ja võimalikult suur kokkuhoid. Eelseisev aasta näib kujunevat ka vabatahtlikkudele tule-
tõrje ühingutele majandus-

likult üheks raskemaks aastaks. Juba möödunud aastal ähvardas oksjonihaamer mõne tuletõrje ühingu kodu. Tahaks loota, et meie tuletõrje pere sellest meie aja suuremast hädast siiski jääks puutumata. Et raskustest ülesaada, selleks on tuletõrjele vaja suuremaid toetusi. Omavalitsuste poolt antavad toetused on liiga väikesed. Ühingute poolt korraldatavad peod ei anna tihti enam kuigi suuri ülejääkisi, iseäranis seal, kus omavalitsused tuletõrje pidudelt nõuavad

lõbustusmaksu. Kinnitusseltsid peaks maksma tuletõrje heaks teatava kindla summa, sest kindlustusseltse peaks eriti huvitama tuletõrje edukas töö.

Meeleldi näeks, et Tuletõrje Liit võtaks käesoleva aasta üheks tähtsamaks ülesandeks läbiviia, et kõik omavalitsused vabastaks tuletõrje peod lõbustusmaksust. Ka tuleks Liidu juhatusel kõik teha selleks, et kinnitusseltsid oleks kohustatud toetama vabatahtlikke tuletõrje ühinguid kindla summaga.“

A. Lätt Tartu linna tuletõrje lentsalga ülem.

Meeskonna väljaõppe tähtsus.

Tuletõrje komando tegevus on edukas ainult siis, kui komando on hästi väljaõpetatud. Tutvunedes lähemalt meie tuletõrje väljaõppega peab kahjuks tähendama, et eriti meeskonna väljaõppe meie tuletõrjes on nõrk. Töö tuleõnnetusel kannab juhuslikku ilmet, olenedes peasjalikult üksiku tuletõrjuja enese algatusest oma parema arusaamise järele. Otstarbekohast tegutsemist moodsa tulekustutus-taktika nõuete põhjal võib harva näha. Tulekustutuse taktikaline juhtimine on aga tuletõrje juhtide ülesanne ja nende õlgadel lasub tuletõrje meeskondade nõuetekohane väljaõpe. Kuna viimasel ajal mootori tarvituselevõtt tuletõrjeasjanduses ikka enam hoogu saab, peame väljaõppitava harjutuste kava mootori- ja autopritsidele.

Väljaõppega kaasas käib ka tuletõrjuja rakmete otstarbekohase korraldamise küsimus. Näiteks kantakse suuremalt osalt päästenõör punutul üle öla, kus nõör saab alaliselt kannatada välismõjude all ja hävineb. Punutul nõör pole märjaks saades kiiresti tarvitamis valmis. Päästenööri kaasakandmise viis peab vastama tingimisele: nõör peab olema kaitstud ja kiiresti tarvitamise valmis (ka talvell!). Neid nõudeid täidab ainult kerakujul või niidirulli kujul keritud päästenõör, paigutatud nahk- või presentkotti.

Tuletõrje on sõjaväelise iseloomuga organisatsioon, kus peab valitsema kindel distsipliin. Üheks distsipliini loomise abinõuks on korralikult läbiviidud riviõppus. Meie tuletõrje peab korraldama riviõppust Eesti kaitseväge rivimäärustiku põhjal.

Pole haruldane nähe, et peame saatma mõnd kaastuletõrjujat tema viimsele puhkepaigale. See saatmine peab kujunema auavalduseks lahkunule ja leinaks. Parima eeskju matuse korralduses leiame kaitseväge Karnisoni määrustikust (IV jagu).

Õige palju tuleõnnetusi juhtub talvel ja seepärast tuleks tuletõrjel korraldada ka taliseid õppusi. Erineb ju taline olukord väga palju suvisest. Kuna talvel liiklemisolu maal on väga rasked, siis tuleb tungivalt mõelda tuletõrje abinõude ja kustutusvahendite kiirele ja otstarbekohasele transporteerimisele talises maastikus. Eriti kiire abiandmise võimalised on noortemeeste lentsalgad suuskadel (hädakorral ratsa) väikesed hüdropuldid seljas. Suvel muidugi on niisugused lentsalgad jalgratastel.

Meie tuletõrjel ei tarvitse alati igas asjas välismaalt eeskju võtta. Töö agaruses ja kiiruses oleme nii mõnestki välismaa tuletõrjest ees. Meeskonna väljaõppe alal peame aga veel palju tööd tegema.

E. Brett, Tallinna linna tuletõrje ülema abi.

Tuletõrje tähtsamaks ülesandeks jääb sammuda ajaga kaasa.

Küsimusele — „Mis oleks tuletõrje tähtsamaid ülesandeid käesoleval uuel aastal?“ — vastaksin, et tuletõrje tähtsamaks ülesandeks jääb,

sammuda ajaga kaasa, jälgida tulekaitse arengut ja tulekaitset arendada jõukohaselt, kindla ja püsiva tahtjõuga.

Üksikasjalist nõu anda ei saa. Joajuhtimist tuleb õppida tegelikult. Võib anda ainult üldisi juhtnõure õpetuseks.

Mõtleme harilikku keskmist tulekahju, üks ruum kõige seesolevaga on üleni tules. Üks kustutuse seadustest on, et kustutamist peab algama alt, aga teine seadus on, et kõige pealt peab takistama tule levinemist. *Siis hoones, mis on üleni tules, on juga vaja esiteks juhtida hoone katusele ja pühkida joaga esiteks seinad ja katuse ääre kohad, sest leegid ja kuumus tungivad ülespoole ja katuvad läbipõletada katust. Sellejärele suunatakse juga alla, kõige esiteks lähemal olevate esemete pihta siis vähehaaval ikka ettepoole ja ettepoole.* Vahete vahel juhitakse juga jälle katusele, kõigepealt pikki seina äärt mööda ja samal ajal lastakse juga aknaraamidele, takistades nende nurkade süttimist. Siledad seinad, kui need ei ole kõvasti tules, kustutatakse „pühkimisega“. Väiksemapoolses tulekahjus, et juga mõjuks kiiremini, juhitakse juga järgimööda mitmesse kohta.

Kui hoone ei ole väga suur ja juga on tugev, mõjub see väga kiiresti. Mõne minutiga on murtud tule võim.

Niipea kui nähtav tuli lõpeb, minnakse sisse ja vähendatakse juga. Neis kohtades, kus on veel märgata tuld, näiteks nurkades, kaubahunnikutes, patjades jne., kustutatakse tuli üksahaaval kõige lähemalt. *Kui pritsi ehitus seda lubab, tuleb juga igakord kinni panna, kui tuli on kusagil kustutatud ja minnakse uude kohta.*

Arvame, et tuli on täies hoos ja joajuhile on tehtud ülesandeks kustutada mõnd kõvemini põlevat ehituse osa ehk ladu jne. Siis tuleb alguses tarvitada võimalikult suuremat otsatükki. Kustutatavale kohale minnakse nii lähedale kui vähegi võimalik ja alustatakse kustutamist äärest alates. Kui tuli põleb sügavalt, ei ole joal alguses tagajärgi, aga kustutamist peab jätkama jonnakalt, pikema ehk lühema ajajooksul hakkab vesi mõjuma. Joaga ei maksa pritsida suuremat ala kõvas tules olevast ehitusest, sest suur kuumus sütitab kustutatud kohad jälle, seni

kui juga jõuab uuesti kustutatud kohti käsitama. *Tuleb tarvitada keskendatud tööviisi, see on, tuleb kustutamise alla võtta korraga ainult väiksem pindala.* Väga kõvas hoos oleva tulekahju juures tuleb alguses lasta juga ühte punkti senikaua, kuni mõju tuleb nähtavale. *Tuli tuleb lõpulikult kustutada ennem, kui minnakse edasi.* Ei ole kasulik kustutada ühte ja samu paiku uuesti ja jälle uuesti. Seda ei tule siiski mõista sõna-sõnalt, nii et viimane tule säde peaks olema kustutatud, kui minnakse edasi. Immitseva tule kustutamine kuulub järelkustutamisele, aga lahtine tuli ja punaselt hõõguvad sõed ei tohi jääda järele. *Nii kuidas edeneb kustutustöö, seda mööda tuleb liikuda ka joajuhil edasi.* Kustutamine peab olema liikuv. Joajuht peab algusest peale seisma võimalikult paremas seisukohas ja püüdma kättesaada eespool olevaid paremaid seisukohti, millest võib tuld välja kihutada tema peidu urgastest. *Joa ladvaga kustutamine ja umbkaudne pritsimine ei too tagajärgi.*

Kauemat aega kestnud hoone põlemisel on vaja kõige pealt kaitsta hoone koospidavaid osasid, puuehituses kõige pealt hoone nurki, kus kuumus on kõige kõvem ja mis hävinevad kõige hõlpsamalt.

Juga ei või lasta vastu punaselt hõõguvaid raud osasid, sest kuumus on seal nii suur, et vesi võib muutuda oma algelementideks, mis on põlevad gaasid, ja lisaks, äkiline temperatuuri vahe võib raudosade peale nii mõjuda, et nad katkevad, mis teeb suurt kahju, kui need on ehitust kooshoidvad osad. Väiksema tulekahju ajal aga selle vastu, ennem kui kuumus on tõusnud väga kõrgele, on vaja pöörata pea-tähelepanu kaitsemata raudosade peale, mis kuumuse läbi võivad kaotada oma kandejõu ja võivad alla kukkuda ja mida siis peab hoidma rohke veeandmisega külmadena.

Kõva juga ei või lasta jahu või tolmu hunnikusse. Juga viskab hunniku laiali ja tuli pääseb vabaks. Võib juhtuda nii nimetatud tolmu plahvatusi. Sinna tuleb vesi lasta sadades alla.

Elektri liinisse ei või juga lasta. Vesi annab elektri jõudu edasi ja tulemuseks on, et joajuht saab elektrilöögi, mis võib olla surmav.

Kui joaga kaitstakse kuumuse ja tule ähvarduse all olevat ehitust või varandust, siis talitatakse hoopis vastupidi, kui hariliku kustutamise juures. Seal ei ole sellest mingisugust kasu, kui juga sattub kõvasti vastu kaitsetavat pinda. Sellevastu tuleb lasta vett võimalikult laiemale pinnale. Juga tuleb juhtida peaasjalikult pikki katuse harja edasi tagasi ehk seina ülalt äärest. Ülemal pool on kuumus ja süttimise hädaoht suurem. Vesi valgub alla ja kastab võrdlemisi vähese hulgaga võimalikult laiemat pindala. Aknaid tuleb hoida. Nende pihta ei tohi mingil tingimisel juhtida juga. Kuid samal ajal tuleb ka neid kaitseda kuumuse eest. Vesi tuleb tasakesti lasta sadada akna pealmisele äärelle.

Veekahjud.

Võib juhtuda, et tuletõrje teeb rohkem kahju, kui tuli.

Nii juhtub, kui vett tarvitatakse ilma aru pidamata. Nüüdisaegne tuletõrje prits, iseäranis suurem mootorprits, laseb minutis läbi määratu hulga vett. Kui kustutamist sooritatakse arupidamata, sünnib tõeline veeuputus. On juhtumisi, kus kahju tule läbi oli 4000 senti, aga tuletõrje läbi sünnitatud veekahjud 80.000 senti.

Igal joajuhil peavad alatiseks peas olema järgmised seadused:

- 1. Vett ei või lasta, kui ei ole tuld näha.*
- 2. Vesi tuleb juhtida vastu põleva asja pinda aga ei kuhugile mujale.*
- 3. Nii pea kui joa saadaval olevad pindalad on kustutatud, ei või vett enam anda, kuigi veel tuld on peidus.*
- 4. Talepesad tulevad ennem avastada ja alles siis anda vett.*

Jugade sobiv suurus ja hea juhtimine vähendavad veekahjusid. Mida mõjuvamad joad, seda vähem veekahjusid, sest nad mõjuvad kiiremini. Halvasti suunitud ja huupi juhitud joad viivad hoonesse määratu hulga vett, ilma et kustutaks tuld. *Vähema veekahju sünnitab seestpoolt väljapoole juhitud veejuga. Selle mõju on suurem ja kiirem ning osa üleliigset vett läheb välja.*

Reguleeritava otsatüki tarvitamine vähendab ka veekahjusid.

Niipea, kui lahtine tuli on löödud kustunuks, tuleb juga vähendada ja seda tarvitada ainult aeg ajalt, siis kui on tarvis. Kui suure pritsi juga ei saa vähendada ega sulgeda, tuleb järelkustutamisel tarvitada hüdropulti, millele vett tuuakse ämbriga. Lahtised asjad, mis vähegi võimalik, viidagu õue ja kustutatagu seal.

Mõnikord võib vee kahjude eest hoidmiseks kasulikum olla lasta tulel rahulikult põleda edasi. Nii on lugu näiteks pikemalt arenenud pööningu ehk katuse põlemisel, kui pööningul on korralik tulekindel põrand, siis ei maksa alumisi kordi veega üleuputada, mõne mahapõlenud sarika kustutamisel. Nii tuleb tegutseda ka mujalgi, kus tuli on niisuguses kohas, kust ta ei pääse levima ja tule võimuses olevad asjad ehk ehitused on juba maha põlenud igal juhtumisel.

Teinekord aga tuleb, kas inimeste elupäästmiseks või ehituse ja ümbruse päästmiseks, tarvitada vett piiramatult. Siis on võimata selle eest hoida, et vett ei tuleks nii palju, et see ei valguks alumistele kordadele.

Siis tulevad katta ehk kõrvale viia kallimad majarüstad, pildid seinadelt, vaibad põrandalt mässida kokku jne. Põrandale valgunud vesi tuleb kuivatada ehk nõudesse koguda ja välja viia, et vesi ei valguks ühelt korralt teisele.

Lammutamine ja kustutamine käsikäes.

Väga sagedasti on tulekahju juures see viga, et joajuhil lastakse töötada üksipäinis. Kõige rohkem on, kui temale antakse abimehi vooliku hoidjateks.

Et joa mõju oleks tagajärjerikkam, siis peaks ühes kustutamisega käima ka avastamise tööd. Jaga puudutab esemeid ainult ühelt poolt ja joajuht ei saa kiiresti liikuda kustutatavas kohas igas paigas, et juhtida juga igast küljest. Raske vooliku liin raskendab liikumist. Kiiremat mõju saadakse, kui ühel ajal joajuhiga töötavad üks ehk mitu ronijate rühma, kes avastavad niisuguseid kohti kust lahtine tuli on kustunuks löödud ja avastavad tule pesapaigad. Siis aitab mõnest lühikesest pühkivast veejoast, et lõpulikult kustutada tuld, mille kustutamine läbi pooleni põlenud jäänuste oleks olnud võimatu ja igal juhtumisel oleks nõudnud hirmus palju vett. Iseäranis siis on lammutamistöö möödapääsematu, kui tuli on lahti puhkenud puude ehk laua riitades, heina küünis, ehk ükskõik mis-suguses kauba hunnikus. Ka hoone põlemisel takistavad majariistad joa mõju ja tuli pesitseb laudade vahel, akna ja uste liistude all ja taga, põranda täite sees jne., kuhu veejuga kuidagi ei pääse ligi. On asjata vee uhamine ja aja raiskamine, kui püütakse veejoaga kustutada peidus olevat tuld. Juga ei maksa muidu tarvitada, kui ainult siis, kui seda saab takistamatult juhtida põleva eseme pinna vastu.

Lammutamistööde juures tarvitatava jõudude suurus oleneb täielikult juhtumi laadist. Üsna väikese tulekahju juures võib vooliku rühma teine ja kolmas mees, kelle päris töö on vooliku edasikandmine või teise kohta viimine, teha ka lammutustööd. Meeste puudusel tuleb nii talitada ka suure tulekahju ajal, sest sagedasti peab väike tuletõrje võtma mitu juga, ilma et iga juure saaks määrata tarvilikku arvu mehi. On vaja siiski kaaluda, kas mitte kasulikum ei ole tarvitada vähem ja tugevamaid jugasid, tarviliku arvu meestega, kui mitut nõrka juga, mis väheste meeste arvuga ei saa viljakalt töötada. Kui suuremas tulekahjus tahetakse joalt saada täit tagajärge, siis tuleb iga joa juure määrata mitu ronijate (lammutajate) rühma, nii, et lammutustöö võidakse sooritada mitmes kohas ühel ajal. Tugeva joa mõju on nii suur, et see jõuab rohkem kustutada, kui üks ehk kaks lammutajat

rühma jõuavad avastada põlevaid kohti. Niisugusel korral peavad lammutajad liikuma mõlemal pool juga ja joajuht kustutab nende poolt avastatud tulepesasid korda mööda. Nii, näiteks, kui tules on heinad, saepuru jne., peab iga joa kohta olema mitu lammutajat rühma, sest lahtikaevamine on raske ja paljastatud tulepesad on väikesed ning kustuvad hõlpsasti.

Suitsu äratõmbamine ja töötamine suitsu sees.

Tuletõrjuja kõige pahem vaenlane ei ole mitte ainult tuli vaid ka suits. Suitsu kõrvaldamine on mõnikord väga raske ja teeb kustutustööle suurt tüli. Suits raskendab pääsemist tulepesa juure. Suits takistab nägemist, mille tõttu tulepesa leidmine teeb raskusi ja lisaks sellele võivad suitsu sees töötavad mehed ära eksida. Kõige pahem on aga see, et suits on mürgine. Siin võib lämbuda surnuks ehk saada kopsu püsivaid vigu.

Üldine seadus on, et tule levinemise takistuseks peab hoidma ukсед ja aknad suletuna. Töötamine suletud ruumis, ka väiksema tulekahju juures, on inimesele siiski pea võimatu. *Sellepärast peab kohe, kui ollakse valmis kustutustööle, ette võtma suitsu tuulutamise, olgugi et selleläbi tuli pisut enam lõkkele lööb. See ei ole siiski nii hädaohtlik siis, kui juga on juba valmis lööma tuld kustunuks.*

Harilikus ruumis saadakse õhutõmbust sellega, et akende ülemised osad tehakse lahti ehk hädakorral lüüakse puruks ehk avatakse uks, ehk kui jõud on nõrgad ja ei usaldata tuld lasta läbi ukse avause, lüüakse ukse alumine osa sisse. Alt voolab külma õhku sisse, ülalt voolab kuum õhk välja. Sünnib samasugune tõmbus kui ahjus ja suits kaob. Pööningult kõrvaldatakse suits sellega, et katusesse, võimalikult harja lähedale, tehakse mitu ruutmeetri suurust auku. Sellest lähemalt pööningu tulekahju

seletuse juures. Trepikoridoris avatakse ülal olevad aknad.

Raskem on suitsu tuulutamine keldris, kuna sinna ei saa juhtida niipalju puhast õhku, et see sünnitaks tarvilikku tõmbust. Keldri aknad on harilikult väikesed ja tõmbavad halvasti, sest keller asub allpool maapinda ja külm õhk ei pääse voolama sisse. Suits püsib tuulutamisest hoolimata keldris. Väljamaal tarvitatakse keldri tuulutamiseks sellekohaseid masinaid.

Tuletõrje loomulikult ei saa nii kaua oodata, kuni suits täielikult lahkeb, sest kui seda jäädakse ootama võib maja seniks põleda maha. Ühel ajal suitsu tuulutamisega tuleb tungida tulele peale. See ei ole täiesti võimatu. Värske õhk vajub alla vastu maad, nii et põranda peal on suitsust hoolimata harilikult mõne sentimeetri kõrgune kord puhast õhku, mida võib sissehingata. Seda mööda, kuidas suits kahaneb, kasvab all puhta õhu kord ikka kõrgemale. Roomates mööda põrandat võib siiski tungida edasi, isegi paksu suitsu sees.

Hingates ei või minna suitsu sisse. Siis ei saa küllalt hinge kinni pidada ja üks ainus kopsutäis suitsu aitab selleks, et teha meest töövõimetuks. Suitsu sees liikudes peab hingama võimalikult vähe. Minnes läbi paksu suitsu tuleb hoida hinge kinni, nii nagu ujumisel. Värsket õhku käidagu hingamas kas lähedal olevast aknast, ehk õhu puhastus august jne. Siis tuleb hingata rahulikult ja tõmmata õhku võimalikult sügavasti, et kopsud saaksid puhastatud.

Suitsu mõju võib vähendada ka sellega, kui suu ees hoitakse märg riide lapp, mis hoiab kinni suuremad tahma palad. Ka tarvitatakse selleks otstarbeks erilisi suitsumaskeid. *Suitsumask aga ei aita sarnase suitsu sees, kust kõik hingamiseks kõlbulik õhk on ära põlenud. Mask ainult puhastab sissehingavat õhku.* On olemas ka erilisi suitsu aparate, kas niisuguseid, kuhu väljast kummi toru kaudu pumbatakse värsket õhku, ehk millel on hapniku tagavara kaasas. Nende abil võib viibida — väljaarvatud

mõned mürkgaasid — suitsu sees ja mujal kui palju tahes. Need on siiski — peale kalliduse — ka rasked ja tülikad, nii et mehed heameelega ei tarvita aparati. Loodetavasti leitakse varsti sarnane suitsu ja gaasi mask, mis lihtne käsitada ja millega hõlbus on töötada suitsu sees.

Suitsu hädaohust tuleb eraldada hädaohud, mis tekitavad, kui tules on mürgiseid gaase tekitavaid aineid. Kui sarnane asi on küsimuse all, on tuletõrjel kõige parem nõupidada peremehe ehk asutuse juhatajaga, et saada teada missugused ained on tules ja kuidas tuleb talitada nendega.

Alati kui keegi mees saadetakse paksu suitsuga täidetud ruumi ehk ruumidesse tuleb silmas pidada eksimise hädaohtu. Sellepärast tuleb mehe vöö külge kinnitada köis ehk nõör. Nööri aeg ajalt liigutades annab ta enesest märku. Kui märkusi enam ei tule, on karta, et mees suitsu sees kaotanud meelemärkuse ja tarvis on saata kiiresti abi.

Tulekustutamisega ühenduses olevad hädaohud.

Peale suitsu hädaohtu on tulekahju juures ähvardamas veel mõned muud hädaohud ja õnnetused.

Tuleleek.

Kui tule võimuses oleva ruumi uks avatakse, siis mõnikord lööb uksest välja tugev tuleleek, mis sünnib sellest, et uksest tuleva värske õhu mõjul löövad pooleli põlenud gaasid plahvatades uuesti põlema. Kui leek lööb vastu silmi ehk kitsasse esiruumi, kus on palju mehi, võib sündida väga raskeid kahjusid. *Uks tuleb sellepärast avada alati ettevaatlikult ja ei tule seista ukse kohal, vaid ukse raami taga ehk kõrval. Tuleb valvata, et ka teised ei seisaks ukse kohal. Kui uks avaneb trepi käiku, siis ei tohi trepil uksest kõrgemal olla kedagi, sest leek lööb ülespoole.*

Näib, et tuletõrjed oma otsukohetest ülesannetest kaugete kõrvale kalduvad, pakkudes kaaskodanikele esimeses järjekorras lõbustusi, milliste eest juba hoolt kannad vastavad asutised, restoraanid jne. — annab see ju teatud sissetulekuid. Ei taha sellega öelda, et tuletõrjed ei tohi korraldada pidusid ja lõbustusi, majandusliku olukorra parandamiseks. Tuletõrjed täitku kõigepealt omi otsukoheseid ülesandeid, see ei ole ainuüksi tulekustutamine tulekahjul, vaid palju suurem ja tähtsam osa — tulekaitse selgitus kaaskodanikele — jääb aastast aastasse tahaplaanile; üks kord aastas seda toimetada, koos tuletõrje korjandusega, on enam kui vähe. See küsimus tuleks tõsta esiplaanile ning vajaks erilist tähelepanu algaval uuel aastal.

Tuletõrje väljaõpe, tehniline külg ja teadmine tulekaitsest jätab soovida. Selle korraldamine, milleks võib kaasaidata olemas olev eriajakiri, omab suure tähtsuse. Ühtlasi tuleks sellega kindlalt lahendada küllalt kaua seisnud ja valus tuletõrje instruktoriga küsimus. Üks kuni kaks kuu kestev tuletõrje kursus

80—100 tuletõrje juhile on hädatarvilik, sest see annaks praegu peaaegu puuduva põhijoone terves tuletõrje liikumises. Kas see aga end käesoleval aastal korraldada laseb, on küsitav, sest üle päeva sarnase asja korraldamine on mõtetu ja ebaproduktiivne.

Tuletõrje eriajakirja „Tuletõrje Teated“ sisu on kasin, see peaks tooma lugejale, kui eriajakiri, rohkem teaduslikku materjali, veel enam sellepärast, et eestikeelset tuletõrje-tulekaitse kirjandust peaaegu ei olegi.

Tuletõrje abinõude ühtlustamise küsimus tuleks tõsta päevakorradele, sest mida kauem asi seisab, seda raskemaks osutub selle teostamine hiljem. Loeteldud ülesande korraldamine ei ole teostatav päevaga, vaid see töö annaks ainult siis häid tagajärgi, kui eeltöö on tehtud põhjalik.

Intensiivset tööd nõuavad tuletõrjelt, iseäranis linnades, tuleviku gaasi- ja õhusõja võimalused. See suur kaaskodanikkude julgeoleku küsimus, milles tulekaitse kindlus tuletõrjele alalist valmisolekut ettekirjutab, on raskemaid ülesandeid, kuid senini peaaegu lahendamata seisnud tuletõrjete poolt.

V. Peterson, Üler. Tuletõrje Liidu arvepidaja ja instruktoriga k. t. Kõik tähelepanu olgu pööratud distsipliini ja tuletõrje oskuse arendamisele.

Aasta-aastalt huviga jälgides tuletõrje ühingute arvepidamist ja majanduslikku seisust, torkavad silma esijoonel kõikide nende ühingute raske majanduslik seisukord, kes seotud seltsi — rahvamajade ehitustega.

Praegusel rahakehval ajal uut aastat alates olgu kogu Eesti tuletõrje pere

hüüdsõnaks — kõik mõtted tõrjugem eemale, mis kuidagi seotud suurehinnaliste ehitustega ja ülejõu käivate ostudega võlgu — ja kõik tähelepanu olgu pööratud distsipliini ja tuletõrje oskuse arendamisele!

F. Parmask, instruktoriga k. t.

Tuletõrje tähtsamaid ülesandeid käesoleval uuel aastal.

I. Üldorganiseerimise alal.

1. Tuletõrje ühingute asutamine omavalitsuse piirkondadesse kus veel puudub organiseeritud tuletõrje.

2. Tulekustutus vahendite täiendamine. Siin seisab esikohal veevõtmise kohtade võrgu tihendamise igasugu veekogude korraldamise teel tulekustutuse otstarbeks. Väga paljus ühinguis on tungivald tarvilik voolikute tagavara täiendamine tarviliku kogu-

pikkuseni. Pole sugugi üleaurune teid otsida alarmi aparatuuri moderniseerimiseks nii maal kui ka linnas. Maal — telefoni võrgu loomine tulekustutusabinõude hoiukohtadega ja tugevajõuliste sireenide soetamine kustutusmeeskondade kokku-kutsumiseks. Linnas peaks tuleõnnetuse teadaandmise kohad seotud olema telefonide ja automaateatajatega ja kustutusmeeskonna kokkukutsumiseks igale tuletõrjajale koju elektri alarmi kell.

II. Väljaõppe alal.

1. Tuletõrje instruktori ametisse palkamine. Tuletõrje väljaõpe nõuab plaanikindlat ja läbimõeldud üldjuhtimist, ainult siis võime loota püsivale edule.

2. Mitmepäevaliste tuletõrje juhtide kursuste korraldamine maakondlikus või riiklikus ulatuses suuremate tuletõrjete juures. Tuletõrje komandode meeskonna korralikule väljaõppele tuleb juhtida suuremat tähelepanu.

3. Tuletõrje juhtide kursuste korraldamise kõrval tuleb endiselt jätkata üksikute ühingute instrueerimist nii tuletõrje asjanduses kui ka üldorganisaatorilises küsimusis.

III. Majanduse alal.

1. Igaaastase kindlailmelise toetuse nõutamine kindlustuseltsidelt Eesti tuletõrje asjanduse arendamiseks ja ülespidamiseks.

2. Küllaldase toetuse nõutamine siseministeeriumi selle-

kohastest summadest tuletõrje instruktori ülespidamiseks, vastavalt siseministri juhtnõuridele vabatahtliku tuletõrje instruktori kohta.

3. Tuletõrje omaabi korraldamine üleriiklikus kui ka üksikute ühingute ulatuses tarviliku toetuse hankimiseks seltskonnalt.

IV. Propaganda alal.

1. Tuletõrje propaganda juhi ametisse seadmine Liidu juhatuses.

2. Tuletõrje propaganda juhi ülesanded:

a. Eraomandusliku tulekaitse õhutamise.

b. Vabatahtliku tuletõrje tähtsuse ja ideede selgitamine laiematele rahvahulkadele.

c. Seltskondliku läbikäimise edendamine tuletõrjes ja laialdasema poolehoiu võitmine tuletõrje organisatsioonidele seltskonnas.

d. Ajakirjanduse ja raadio energilisem kasutamine tuletõrje asjanduse propageerimiseks.

Lugejatele.

Tänase numbriga ilmub „Tuletõrje Teated“ lisana „Samaritiitlane“, mis toob teateid Eesti Punase Risti samariitlaste tegevusest, artikleid ja kirjeldusi samariitlaste eesmärkidest ja ülesannetest.

Eesti Punase Risti samariitlaste ülesandeks on aidata oma ligimest igal pool, kus see tema abi vajab, peamiselt aga anda esimest abi õnnetuil juhtumil ja äkiliste haiguste puhul kuni arsti kohale kutsumiseni ning olla abiks haigete ja haavatute transporteerimisel. Oma teadmistele ja võimetele vastavalt on samariitlaste kohus levitada rahva hulgas tervishoiu põhimõtteid ja suuremate rahvaõnnetuste (taudide, tulekahjude jne.) puhul täita nende peale pandavaid desinfektorite, sanitaride, talitajate jne. kohuseid.

Tuletõrjujate ja samariitlaste eesmärk ja ülesanded langevad kokku, mõlemate püüd on aidata ligimesi õnnetuse korral. Tuletõrje sanitar-pääste jaoskonna liikmed täidavad puht samariitlaste ülesandeid. Välismaal on elukutselise tuletõrje ülesandeks abi anda igal õnnetuse juhtumil, samuti transporteerida haigeid ja vigasaanuid, ka meie elukutseline tuletõrje annab abi päale tulekahjude ka muudel õnnetus-

tel. Esimese abi andmist ja haigete ning õnnetusjuhtumistel vigasaanute haiglasse toimetamist korraldab meil Punane Rist.

Kuna tuletõrje meil peajaslikult on korraldatud vabatahtlikkuse alusel ja tuletõrje oma peaülesandeks on võtnud tulekustutamise ja tulekaitse, siis samariitlaste töö täiendab ja kergendab tuletõrje tööd. Samariitlaste töö on laiemal alusel kui tuletõrje sanitaar-päästjate töö.

Samariitlaste ettevalmistamiseks korraldab Punane Rist vastavaid kursusi, kus õpetust annavad asjatundjad-eriteadlased. Kursuse lõpul korraldatakse asjatundjatest ja Punase Risti esitajatest koosneva komisjoni ees katsed ehk eksam. Ainult neile, kes rahuldavalt sooritanud eksami, antakse Punase Risti Peavalitsuse poolt välja samariitlaste tunnustus.

Koostöö samariitlastega on tuletõrjele kasulik, toob asjasse rohkem elavust ja mitmekesisust. Sellepärast loodame, et kõik meie lugejad, nii tuletõrjujad kui ka samariitlased, tervitavad seda koostööd, mitte ainult ajakirja veergudel vaid ka tegelikus elus. Elagu tuletõrje ja samariitlaste koostöö!

EESTI PUNASE RISTI

SAMARIITLANE

Eesti Punase Risti samariitlaste häälekandja.

Ilmub „Tuletõrje Teated“ lisana üks kord kuus.

Nr. 1.

* Jaanuar *

1932 a.

Kodanik ja gaasikaitse.

Dr. B. Voogas, Eesti Punase Risti Samariitlaste Üldjuht.

Kiirel sammul areneb meie aja tehnika, rajades uusi elutingimusi ja uut olukorda. Ohuvallutamine — spordi, reisijate, kaubalennukite, zeppeliinide ja muude liikumisvahendite aremine annab kiire liikumis- ja tegevusvõimaluse, samuti võimaldab kõigi maailmakaarte rahvastele üksteisele kergemini läheneda, üksteist tundma õppida ja üksteisest arusaada. Keemia uued leidused ja saavutused, gaaside kui ka muude keemiliste ainete näol, aitavad rahvamajanduse, nagu põllumajanduse, tööstuse, liikumisvahendite, koduse talituse, samuti arstiteaduse ja muude alade arenemisele hoogsalt kaasa.

Kuid igal ajal on kaks külge. Ka siin, inimese kõrgemal vaimusaavutustel, mis määratud ja sihitud inimkonna kasuks ja hüveks, on oma varjuküljed: lennukatastroofid; viimaste aastate raske gaasikatastroofid, nagu Hamburgis — phosgeen (1928 a.) Clevelandis — (1929 a.) — röntgenplatete põlemine (lämmastusgaasid), Maastalis Lüttichi lähedal — tööstusgaasid (1930 a.), Ross-laus — kloor (1930 a.) jne.; tehnika arenemisel tekkinud tööta töölised jne. Alles värskelt on mees maailmasõja keldamaid meie aja tapariiste kaitsmata inimese ja looduse vastu — gaasid, mida ei jätnud kasutamata sõjatehnika. See on nagu raske unenägu, mis rusub praegugi veel meeli, kui mõtled tulevikusõjale. Kuid igapäevased mured ja tegevus nagu peletaks eemale need rahutud mõtted, ei anna aega mõelda nende üle. Ei tahaski mõelda, sest tulevik on õige tume ja hädaoht ei seisa veel ukseävel. Nii mõnigi ütleb: „Gaasisõda ei tule enam, sest see on

liiga metsik, see pole inimlik;“ nii mõnigi ütleb lootusetult: „Misjaoks meile see gaasikaitse, kui nii kui nii vaenlase lennukid mõne minuti jooksul Tallinna hävitada võivad.“ Väga paljud tunnevad end abituna ja kaitsmata selle tuleviku vastu.

Meie aeg on murranguaeg, mis on vapustanud inimkonda ja mis veelgi lõppenud pole.

Inimese mõttelend, inimese vaim tormab võimsalt edasi, luues uusi eluprobleeme, kuna harilik elukäik, rahva arengu üldtasapind ei suuda ühes sammu pidada. Tehnika on jõudnud ajast ette.

Ei tohi unustada, et teadus ja tehnika ärakasutatakse paratamatult, ka kurjasti, eriti aga sõjapidamise tehnikas. Pilku heites ajalukku, näeme, et püssirohu leidmisega muutusid linnamüürid ja vallid mängukannideks suurtüki mürskudele. Tuli ümber korraldada kaitsetehnika.

Samuti ka nüüd, tuleb vastavalt ümberkorraldada meieaja kaitsetehnika. Mida kiiremalt areneb rahva üldine tasapind, mida rutem taibatakse ajavaimu, mida kiiremalt tasandatakse murranguaja hüppeid ja arendatakse endakailset, seda rutem tuleb tagasi enesekindlus, seda vähem on karta ohtu, seda normaalsemalt ja rahulikult areneb elu. Elukogemused õpetavad, et igale hädaohule on alati leitud kaitset olgugi mitte absoluutselt, sest muidu poleks hädaoht hädaoht.

Erich Hampe ütleb: „See relatiivne kaitse õhu hädaohu vastu ei olene oma mõjuvuses niipalju ettekirjutusest rahvale, kuidas end ülalpidada ehk tehnikalistest kaitseabinõudest, mis kaitseks

paremaid võimalusi pakuvad, vaid see on palju rohkem mõõduandev ja otsustav, kas on rahvas ise üksmeelselt õhutatud kindlast tahtest end tõsiselt ja mõjuvalt kaitsta ja selleks juba rahuajal kõike tegema ja ettevalmistatud olema, et hädaohule nii sisemiselt kui ka väliselt relvastatult astuda vastu. Puudub aga see tahe enese ja oma õiguste kaitseks ehk tuleb see tahe liig hilja, nii et vastasel õnnestub ootamatult tegutseda, siis ei aita enam ka kõige paremalt läbikaalutud eeskirjad ja tehnilised abinõud. Paanika saab kõige paremaks vaenlase liitlaseks ja kohutavad on koledused. See on iganenud arusaamine, et praeguse aja inimene tulevikusõjas võiks veel kaitsitud olla „väljaspoolt“, välise jõu abil, nagu seda enne moodustas elav kaitseväge müür. Tulevikusõjas on igaüks tahes või tahtmata paratamatult kaasa kistud sõjaohu. Nii kui igal sõduril sõjaväljal — oleneb tagajärg mitte sellest kas temal parem sõjariist käes kui vaenlasel, vaid sellest kas tema oskab seda hästi kasutada ja vapralt sõidida, nii jääb ka igale inimesele tema kodu õhu- ja gaasikaitse korraldus tema enese arusaamise ja meelegenduse asjaks.“

On ju selge, et õhurünnakutega tihedalt seotud on gaasitamise hädaohu, kuid nagu autoriteetsed eriteadlased arvavad — tulevikusõjas õhurünnakute puhul tulevad tarvitusele peamiselt süüte- ja lõhkepommid tähtsamate esemete hävitamiseks kuna gaasipommid

tulevad arvesse paanika ja segaduse tekitamiseks ja päästetööde takistamiseks, mis loomulikult seal saab suurem ja oma tagajärgede poolest koledam olema, kus inimesed on vähem teadlikud ja vähem ettevalmistatud.

Paanika ja hirm on suurimaid inimese vaenlasi, sest nemad halvavad rahulikku ja kainet meelt, mõttekäiku ja tegevust.

Nii siis, tööle!

1. Iga kodanik peab teadlik olema, millega on tegemist õhurünnakute puhul ja mida peab tema tegema, sest tulevikusõjas on iga kodanik nii enese kui ka kodumaa kaitsja. Neid teadmisi omandagu igaüks kursustel, loengutel ning Punase Risti samariitlaste organisatsioonides.

2. Tuleb leida teid, et aegsasti soetada tehnilisi abinõusid (gaasitorbikud, gaasikindlad ülikonnad, hapnikuaparaadid, varjendid, jne.). Berliinis näiteks on 10.000 kutsetuletõrjujaist juba 8.000 isikut, samuti nagu suur hulk samariitlasi, varustatud gaasitorbikutega.

3. Rahulikkude elanikkude kaitseorganisatsioonis on samariitlaste ja tuletõrjuja töö esiplaanil.

Seal kus tuleleekides varisevad kokku majad; seal, kus kostavad hoi- ged ja appihüüded ja kus hõljub sõjagaas, seal on tuletõrjujad ja samariitlased esimesed, kes käsikäes appi tõttavad ja käsikäes töötavad.

Jõudu ja edu tihedamaks koostööks ligimese kasuks!

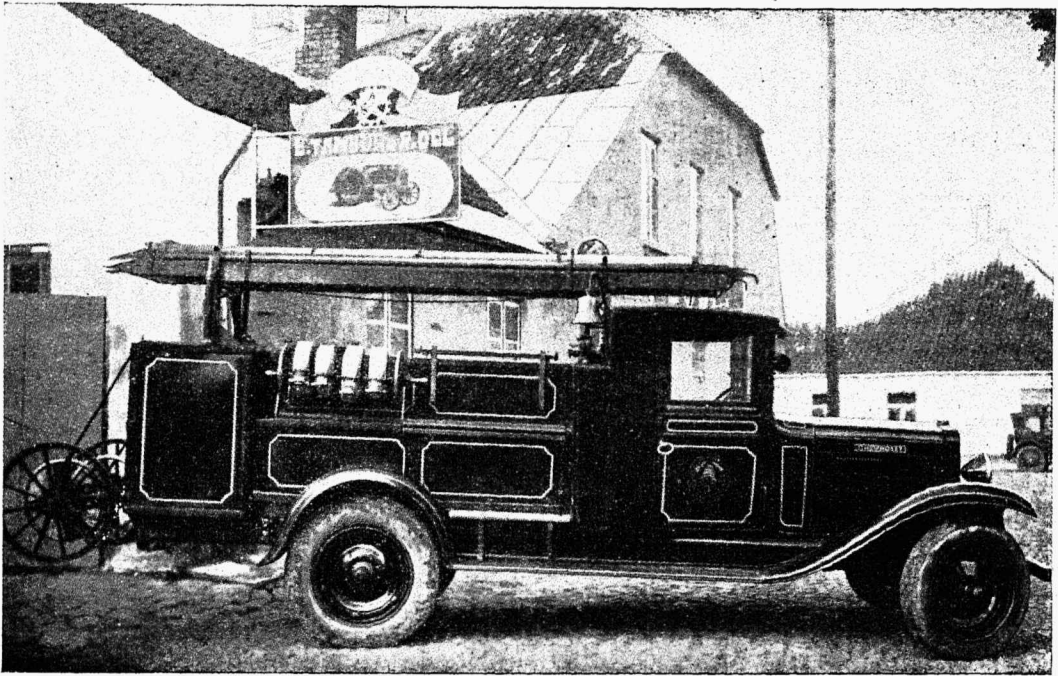
E. Punase Risti samariitlased Eestis.

E. Punase Risti abipresidendi dr. B. Voogas'e algatusel hakkas E. Punane Rist alates 1924. a. korraldama samariitlaste ettevalmistamise kursusi, eesmärgiga anda kodanikkudele teadmisi esmaabis, tervishoius, haigete talituses j. n. e., milliseid nad võiksid kasutada ligimeste heaks õnnetuil juhtumel, äkiliste haigestumiste puhul kuni arsti tulekuni, Samuti kaasaaidates tervishoiu põhimõtete levitamisel rahva keskel. Hiljem võeti samariitlaste kursuse kavasse ka gaasikaitse, erilist rõhku pannes selle ala sanitaar osa peale.

Kuna kursuse lõpetajad üksikult ei jõua kuigi palju tegutseda samariitlase ligimesarmastus töös, samuti unune-

vad ka omandatud teadmised ilma kor- damisteta, sellepärast on püüdnud E. Punane Rist ka organiseerida samariitlaste kursuste lõpetajaid oma asukoha järele vastavatesse üksustesse. Samariitlaste organisatsioonide ellukutsumine annab nende liigetele parema võimaluse oma teadmiste täiendamiseks ja edukalt tegutseda oma ülesannete täitmisel eriti suuremate rahvaõnnetuste puhul.

Seni on E. Punase Risti samariitlaste kutse omandanud 1118 isikut ja E. Punane Ristil on praegu üle 500 organi- seeritud samariitlast ja samariitlaste organisatsioonid on Tallinnas, Harju- maal, Narvas, Viljandis, Petseris, Pär- nus, Tapal ja Kuresaares.

Kuresaare tuletõrje autopritsi.

Viimaseaja tehnika arenemisega, on ka tuletõrje kustutusriistad palju täienenud ja paljudes alevikkudes on juba tarvitusel mootorpritsid.

Et ajast mitte maha jääda, oli Kuresaare ühingu juhatusel juba kauemat aega kavatsus, mootori jõul töötavat pritsi muretseda. kuid et asi iga päevaga selles asjas veel arenes, oldi äraootaval seisukohal.

Paar aastat tagasi, pidi ehitusega algust tehtama, kuid kusagil välismaal tuletõrje kongressil oli arvatud, et tuletõrjemeeskonna edasitoimetamise riistad olgu kinnised omnibuse taolised, et pärast töötamist külmal ajal ei tuleks haigestumisi, ja see oli jälle samm tagasi, ning tuli oodata millises suunas edasi minna.

Lõpuks 1931. a. sügisel sai valmis kaua oodatud riist ja paljude soovil ehitati 1½. tonnilise Chevrolet auto shassiile veepaak 1500. liitri veega. Vastava kokkuleppe kohaselt, on Kuresaare tuletõrje 10. klm. ulatuses väljas pool linna kohustatud tuld kustutama. Et siin halbadel ilmadel võib ka haigestumisi ette tulla, ehitati juhi ruum kinnine kuhu mahub kuni 4. meest. Ustel on allalastavad klaasid nii et manööverdämisel takistust ei ole. Veepaagi peal on väljatõugatav redel, pootshaagid, imejad voolikud ja redeli all kaks hüdropulti. Paagi taga on taha

lahti käidavate ustega kapi, kus on shiinide peal väljatõmmatav ja maha tõstetav väiksemat tüüpi Magirus mootorprits, ja kapi taga ratastega voolikute aspel. Veepaagi ja juhiruumi vahel on kaks kapi; ühes on kirkad, kangid, hangud, labidad, kirved, tõrvikud, suitsumask, ja sanitar kast esimese abi andmiseks. Juhi ruumi taga ühel küljel on tugevajõuline prošektor ja teiselpool häirekell. Kaasa võib võtta kuni 10 meest ja voolikuid ligi 300 meetrit. Esialgse vee saab mootorprits otse paagist. Tulevikus on kavatsus autole turbiin ette ehitada ja seega ka automootori jõud pritsimisel ära kasutada. Talvel, sügava lumega, veetakse mootorpritsi reega.

Autopritsi ehitas E. Tambur ja Co. A. Oll'i mehaanika töökoda Kuresaares ja see läks maksma 120.000 senti.

Tänu ühingu juhatusesele, kes oma parema teadmise ja tahtmise selleks ära kasutas, et autoprits saaks nägus ja ajakohane. Raskemaks komistuskiviks oli, et ühingul puudus raha niis suurel määral, kuid ühingu juhatuse energilisel tegutsemisel saadi ka sellest üle ja ühes sellega on nüüd Kuresaare ühing umbes 700.000 sendi võrra rikkam, milline töö on tõesti tänuväär töö Jumalale auks ja ligimesele kasuks.

N. K o k k, autopritsi jsk. juhataja.

Eesti Üleriiklise Tuletõrje Liidu tegevus 1931. a.

Eesti Üleriiklise Tuletõrje Liidu 12. tegevuse aasta, 1931 a., möödus endises suunas ja raskest ajast hoolimata küllalt viljakalt.

Liidu juhatus pidas aasta jooksul kümme koosolekut. Nendest koosolekutest võtsid osa: A. Punga 10 korda, A. Pirker 10 korda, G. Kemberg 10 korda, K. Lorenz 10 korda, A. Timosko 10 korda, F. Wahtmeister 9 korda, H. Klaus 9 korda, S. Songi 7 korda, C. Stockmar 6 korda, E. Berggrün 6 korda ja A. Grünberg 5 korda.

Liidu juhatuse koosolekul oli arutusel 172 punkti. Nendest puudutasid uute liikmete vastuvõtmist 10, Liidu sisemisi asju 90, üksikute ühingute asju 42, hoolsusmärkide määramisi 19 ja üldtähtsusega üldkõsimusi 11 punkti.

Uuteks Liidu liikmeteks võeti möödunud aasta jooksul järgmised 48 tuletõrje ühingt:

1. Aruküla	v. t. ü.	Järva	maal
2. Audru	" " "	Pärnu	"
3. Haimre	" " "	Lääne	"
4. Hellenurme	" " "	Tartu	"
5. Joala	" " "	Viru	"
6. Kaagjärve	" " "	Valga	"
7. Karula valla	" " "	"	"
8. Kirbla	" " "	Lääne	"
9. Koonga	" " "	Pärnu	"
10. Kooraste	" " "	Võru	"
11. Kukruse	" " "	Viru	"
12. Kõlleste v. kindl. seltsi lentsalk Võrumaal			
13. Laitse	v. t. ü.	Harju	"
14. Laiksaare	" " "	Pärnu	"
15. Lebeda	" " "	Petseri	"
16. Leie-Lätkalu	" " "	Viljandi	"
17. Lelle-Hiiekõnnu	" " "	Pärnu	"
18. Luiste	" " "	Lääne	"
19. Läsna	" " "	Viru	"
20. Maasi	" " "	Saare	"
21. Mõoste	" " "	Võru	"
22. Mõniste	" " "	Võru	"
23. Pajusi	" " "	Viljandi	"
24. Palu	" " "	Järva	"
25. Palivere	" " "	Lääne	"
26. Paslepa	" " "	"	"
27. Piirsalu-Risti	" " "	"	"
28. Pärsamaa	" " "	Saare	"
29. Põlküla	" " "	Harju	"
30. Rahkla	" " "	Viru	"
31. Satserinna	" " "	Petseri	"
32. Savalduma	" " "	Järva	"
33. Sooru	" " "	Valga	"

34. Suigu	v. t. ü.	Pärnu	maal
35. Suuremõisa	" " "	Lääne	"
36. Sõru	" " "	Lääne	"
37. Taebla	" " "	Lääne	"
38. Tammistu	" " "	Tartu	"
39. Tapiku	" " "	Viljandi	"
40. Tiheda	" " "	Tartu	"
41. Triigi	" " "	Harju	"
42. Toila asunduse	" " "	Viru	"
43. Tähtvere	" " "	Tartu	"
44. Valgjärve	" " "	Võru	"
45. Varbla	" " "	Lääne	"
46. Vilivere	" " "	Pärnu	"
47. Võru valla	" " "	Võru	"
48. Uulu	" " "	Pärnu	"

Hoolsusmärkisid annetati aasta jooksul: Kõrgem hoolsusmärk: Valga tuletõrje tegelasele Karl Vassile ja Kulje tuletõrje esimehele-peamehele Ivan Samoleto vile. Üksikutele tuletõrjajatele annetati 44 esimesejärgu, 63 teisejärgu 55 kolmandajärgu risti, 115 kuld ja 211 hõbemedali, kokku 488 hoolsusmärki.

Peale selle annetati Tallinna miinisaadamas tulekahjul suurt vahvust üles näidanud van. allohvitser H. Saarele 3. järgu rist ja I. järgu madrustele A. Painik'ile ja V. Mürk'ile hõbemedali lindiga, rinnal kandmiseks.

Naabri riikide tuletõrje tegelaste suurt tööd austades annetati Läti Tuletõrje Liidu esimehele G. Rudzits'ile kõrgem hoolsusmärk ja teistele Läti tuletõrje tegelastele 3 esimese, 7 teise ja 1 kolmanda järgu rist. Soome tuletõrje tegelastele annetati 2 esimese ja 4 teisejärgu risti.

Üldtähtsusega Liidu juhatuse otsustest oleks nimetada: 19. märtsil otsustati asutada „Tuletõrje tegelaste klubi“ mille põhikiri hiljem välja töötati ja Liidu juhatuse liikmete hrade Pirkeri, Kembergi ja Timosko poolt registreerimisele saadeti. Klubi algas tegevust augusti kuul.

Samal koosolekul, 19. märtsil, otsustati astuda Rahvusvahelise Tuletõrje Liidu liikmeks, nii et Eesti on nüüd ka rahvusvahelises tuletõrje peres täieõiguslik liige.

19. märtsil otsustas Liidu juhatus pöörata palvega Pikalaenu panga poole, et tuletõrje ühingutele saaks laenu antud asunikkudega ühisel alusel, odavama protsendiga. Palvel, kahjuks, soovivat tagajärge ei olnud.

28. aprilli koosolekul otsustati Punase Risti peavoliniku H. Nymanni ettepanekul Punase-Ristiga lähemas kontaktis töötada.

Samal koosolekul otsustati ärapidada tulekaitsenädal 29. aug.—6. septembrini. Tulekaitse nädalast võtsid tegelikult osa kõik agaramad ja teovõimsamad tuletõrje ühingud. Korraldati koosolekuid, rongikäike ja korjati tuletõrje abinõude muretsemiseks raha. Kuigi majanduslikult raske aeg, tulid kodanikud tuletõrjele siiski heatahtlikult vastu, korjanduse üldsumma on ainult pisut väiksem, kui eelmisel aastal.

29. mail otsustas juhatus Eesti Tuletõrje Liidu esitajatenä volitada osavõtma Pariisi rahvusvahelisest tuletõrje kongressist, näitusest ja Pariisi tuletõrje juubelist, Liidu esimehe A. Punga ja juhatuse liikme K. Lorenzi.

Soome tuletõrje kongressist Viiburis volitati osa võtma juhatuse liige hra A. Pirker.

Liidu peakoosoleku peeti juhatuse otsusel 14. juunil Haapsalus. Peakoosolekust oli osavõtt elav, kuid kahjuks venisid vaielused ja läbirääkimised nii pikale, et osa päevakorra punkte jäid läbiarutamata. Samuti nurjusid valimised, osa juhatuse liikmeid jäi valimata. Peakoosolek otsustas, et endised juhatuse liikmed täidavad oma kohuseid edasi, kuni uue peakoosolekuni.

Erakorralise peakoosoleku kokkukutsumine jäi kulude kokku hoidmise mõttes ära.

1. juulist lahkus Liidu instruktoriga kohalt A. Pirker, kes sellel kohal viibis rohkem kui viis aastat. 26. juunil otsustas juhatus paluda, et instruktoriga kohu-

seid täidaksid peale A. Pirkeri ka teised juhatuse liikmed. Instruktoriga kohuste täitjatele maksetakse sõiduraha ja päevaraha. Hiljem pandi instruktoriga kohuste täitmised veel instruktoriga kandidaatide hrade V. Petersoni ja F. Parmaski peale. Instruktoriga küsimus on juhatuses mitu korda arutusel olnud, kuid sissetulekute vähenemise tõttu on kindlapalgalise instruktoriga ametisse palkamine edasilükatud.

26. novembril otsustati juhatuse liikmete F. Vahtmeistri ja A. Pirkeri läbi kindlustuskeskseltsilt paluda toetust instruktoriga palkamiseks.

Samal koosolekul otsustati hoolsusmärkide paelad, mis vastav komisjon väljatöötas, saata kinnitamiseks siseministrile, mis ministeeriumis aga jäi kinnitamata.

Liidu lae läbimüügi peale avaldas raske majanduslik aasta kõige rohkem mõju. Läbimüük on möödunud aastal tunduvalt vähenenud, mis näitab, et tuletõrje sissetulekud üle maa on vähenenud.

„Tuletõrje Teated“ trükiti ja telliti endiselt 3000 eksemplari ümber.

Eesti Tuletõrje Liit oli ka 1931. aastal sõbralikus läbikäimises Soome, Läti, Leedu, Rootsi, Saksa, Belgia, Itaalia, Prantsusmaa ja Jugo-Slavia tuletõrje keskkorraldustega, vahetades nendega kirje ja ajakirje.

Läti Tuletõrje Liidu 10. aasta juubeli pidustustest, septembrikuul Riias, võtsid osa juhatuse liikmed A. Punga, F. Vahtmeister, A. Pirker, G. Kemberg ja K. Lorenz.

Samal ajal peeti Riias ka Baltimaade Tuletõrje Liitude Liidu koosolekut, millest osavõtsid Eesti Tuletõrje Liidu juhatuse liikmed Punga, Vahtmeister, Pirker, Kemberg ja Lorenz.

Uued tuletõrje ühingud.

Abruka valla v. t. ühing, registree-ritud 17. novembrils 1931. a., juhatuse asukoht Abruka vallas, Saaremaal.

Sooniste valla v. t. ühing, registree-ritud 11. detsembril 1931. a., juhatuse asukoht Sooniste vallas Läänemaal.

Muudatus Tartu vabatahtliku tuletõrje ühingu juhatuses.

Tartu vabatahtliku tuletõrje senine esimees hra O. Allik on oma kohalt tagasi astunud ja Tartu tuletõrjest lahkunud. Juhatus otsustas esimehe kohuste täitmise panna peamehe hra A. Punga peale, kuni järgmise peakoosolekuni.

TULETÕRJE ÜHINGUD, kui peate oma peakoosolekuid, siis saatke aegsasti ka üks kutse päevakorraga ja kui on aruanne paljundatud, siis ka aruanne, „Tuletõrje Teated“ toimetusele.

Tuletõrje häired, manöövrid ja võistlused.

Nagu eelmises numbris (v. „T. T.“ nr. 12/83 — 1931. a.) seletatud, tuleks linnades ja kohtadel, kus tuleõnnetusi olnud, korraldada häire asemel üldmanöövreid. Manöövri aeg tuleks kõikidele tuletõrje osadele aegsasti teada anda, kuid manöövri koht jäägu saladuseks. Ei ole otstarbekohane sel kohal, kus kavatsetakse manööver korraldada, varem harjutusi teha, ehk manöövri kavad tuletõrje osadele varem välja jagada, kus iga osa tegevus täpselt ettekirjutatud, kus tähendatud, kust poolt tohib tuul puhuda, missugused hooned seisavad tulehädahoos jne. Kuid manöövri päeval puhub tuul vastupidises suunas ja imestusega konstateerivad pealtvaatajad, et tuletõrje kaitseb hooned, mis hädahoos ei ole ja hooned alla tuule jäetakse ilma kaitseta. Olen pidanud niisuguseid manöövreid pealt vaatama ja seega sattunud piinlikku seisukorda.

Peamehe ülesanne on väljavalida koht, mis rohkem hädahohtlik tulekahju mõltes; kas mõni suurem tööstus, või rahvakogumise koht (teater, kino jne.), siis peab peamees omale kindla manöövri kava kokkuseadma, kuhu üks ehk teine tuletõrje osakond nende ilmumise järjekorras asetada ja missugused ülesanded neil täita tuleb, arvesse võttes ligipääsuteed, veetagavarad ja võimaliku tuule suuna ühest või teisest küljest jne.

Manöövri koht olgu kõikidele teadmata, nii nagu tulekahjul, ainult selle vähega, et meeskond kogub teatud kellaajaks oma abinõude hoiukohta ja seal jääb ootama edaspidist korraldust. Kindlaksmääratud ajal kutsub peamees harilikus korras tuletõrje välja, täpselt äraseletades, kuhu ilmuda tuleb. Peamees oma saatkonnaga jälgib manöövri kohal jaoskondade ilmumist. Iga jaoskonna juht või vanem ilmub peamehe juure ja saab seal peamehe käest teada, mis jaoskonnal teha tuleb.

Manöövri ajal võib peamees jaoskondade ümberpaigutamist ette võtta, teatades, kas tule ilmumist mõnes teises kohas, või tuule suuna muutmist jne. Niisugused kiired seisukohtade vahetamised on väga õpetlikud ja tulevad sagedasti tulekahjudel ette. Meeskond peab ka selleks ettevalmistatud

olema. Kui soovitakse, võib tarvitada manöövri kohal suitsupulbrit, bengali ja teisi loomulikke ettekujutusi tulekahju puhul, nagu inimeste, loomade ja varanduste päästmist, kuid sealjuures tuleb tarvitusele võtta kõik ettevaatuse abinõud võimalikkude õnnetuste ärahoidmiseks. Ei tohiks korduda mõne aasta eest Inglismaal asetleidnud õnnetus, kus tuletõrje pidu puhul korraldatud manöövritel rahva kiiduavalduste all kukkusid tulle mitu tuletõrjujat ja hukkusid. Mängutulest oli tähelepanemata tekkinud tegelik tulekahju. Iga jaoskonna tegevust tuleb selleks määratud isikute poolt täpselt kontrollida ja pärast manöövrit kas kohe platsil, ehk järgmisel harjutusel, või koosolekul, manöövri tagajärgedest teatada kogu meeskonnale, et igaüks teaks, missuguseid vigu on tehtud ja et need vead edaspidi ei korduks. Otstarbetu on korraldada manöövreid alati ühel ja samal kohal ehk suuremate veekogumise kohtade juures. Tuleks iga manöövri jaoks valida uus koht.

Võistlused.

Meil on praegu käes igasuguste võistluste ajajärk ja seepärast tahtsin ka sõna võtta võistluste korraldamise kohta tuletõrjes. Neid korraldasid üksikud tuletõrjed juba enamalt, kuid need olid kohapealsed, omavahelised ja nende eesmärk oli, kontrollida oma harjutuste tagajärgi.

Esimesed üleriiklikud tuletõrje võistlused korraldati Tuletõrje Liidu poolt Liidu 10 a. juubeli puhul Tallinnas 8. ja 9. septembril 1929 a. redelitega, käsipritsidega, mootorpriptidega, aurupriptidega ja autopriptidega. Võistluste korraldamises tuli riigivalitsus seega lahkesti vastu, et andis võistlustest osavõtjatele meeskondadele ja tuletõrje abinõudele prii sõidu raudteedel kohtade pealt Tallinna ja tagasi. Võistlused olid väga huvitavad, rahvast oli kui murdu, pealtvaatamas, ilmunud oli ka tuletõrje kõrgem ülemus, siseminister oma saatkonnaga ja võistlustest heade tagajärgedega osavõtjatele anti välja audiplomid Riigivanema poolt. Kuid võistluste sisemise korra kohta jäi mõndagi soovida. Võistlused annavad siis häid tagajärgi, kui nad ühesugustel alustel ja tingimustel korral-

datakse. Kahjuks puudub meil Eestis kindlaks määratud normaalnõue pritside suuruse, imev ja surve voolikute ja nende ühendajate kohta. Aegsasti enne võistlusi, mai kuus, ilmusid „Tuletõrje Teatedes“ võistluste tingimused. Nõuti üsna vähe, ainult igal pritsil pidi kaasas olema 2 imev voolikut a 3 m. ja 2 surve voolikut a 15 m. pikad, kuid võistlustele ilmusid mõned tuletõrjed ainult 1 surve või imev voolikuga mitmesuguses pikkuses. Arusaadav, et ühe vooliku kinnitamine pritsi külge võib kiiremaltsündida kui 2 vooliku, samuti ka vee väljaviske ühe vooliku kaudu 15 m. pikkusel kui 30 m. pikkuse voolikute kaudu. Selle peale vaatamata andsid võistlused häid tagajärgi, sest võistluste hindajad — Läti ja Soome tuletõrje esitajad — olid väga osavad oma kohuste täitmisel ja ei lasknud millestki end segada. Tulevikus tuleks püüda võistlusi korraldada ühesugustel alustel, kui mitte igal pool, siis vähemalt üleriiklistel. Oma keskel

tuleks igal tuletõrjel korraldada võistlusi kiires ja korralikus veeandmises ja saadud andmed üles tähendada, et neid võimalik oleks kontrollida, kas on paremaid tagajärgi saavutatud kui ennemalt. Väga soovitatav on korraldada ühiseid harjutusi, manöövreid ja võistlusi mitme tuletõrje poolt oma lähemas keskkohas. Seal õpivad tuletõrjed ühteteist lähemalt tundma, iga tuletõrje püüab end näidata paremast küljest ja see oleks suureks ergutuseks ühises töös.

Soovitatav on ka üleriikliste tuletõrje võistluste korraldamine, kuid vaevalt on see praeguse majandusliku kriisi ajal läbiviidav; see tekitab kulusid tuletõrjetele ja kas riigivalitsus võimaldab prii sõitu raudteel, on kahtlane, möödunud aastal kitsendati isegi tuletõrjute sõidu soodustusi Liidu peakoosolekule. Seepärast tuleks kohtade peal rohkem tähelepanu kohalikkude võistluste peale pöörata.

A. P.

Ilmus trükist: ★

Odav ja tarvilik raamat igale tuletõrjajale. ★

Ilmus trükist: ★

„Tuletõrjuja Kalender-Käsiraamat 1932 a.“

Esimene aastakäik. 128 lhk., 13 pilli.

Hind 25 senti, kõva kaantega 35 senti.

S I S U R O R D :

1. Kalendaarium. Iga kuu kohta on ära toodud ka tuletõrje ülesanded. Siis veel, mis tuleb teha kui tuli lahti läheb? Kümme käsku tulekahjude ärahoidmiseks jne. 2. Eesti tuletõrje organisatsioonide nimekiri. Täielik tuletõrjete nimekiri maakondade kaupa, aadressid ja asutamise a. 3. Omavalitsused (vallad), kelle piirkonnas puudub tuletõrje. 4. Eesti Üleriikline Tuletõrje Liit. Liidu eesmärk, Liidu liikmed, nende kohused ja õigused. Liidu juhatuse koosseis. 5. Veneaegselt linnade tuletõrje seltside normaal põhikirjast. 6. Tuletõrjuja vastutus. Kirjutan. Haapsalu tuletõrje peamees van. adv. B. Melts. 7. Eesti tuletõrjeorganisatsioonid Vene keiserliku tuletõrje seltsi liikmeteks. 8. Mida peab iga tuletõrjuja teadma tuletõrje seadusest. 9. Tuletõrje käsiprits. Kirjutanud tuletõrje instr. k. t. üliõpilane F. Parmask. 1) käsipritsi ehitus, 2) käsipritsi töötamine, 3) töö häired käsipritsil, 4) käsipritsi hooldamine, 5) käsipritsi lisavarustus. 10. Kümme käsku pritsimehele. 11. Tuletõrje

mootorprits. Kirjutanud E. Brett, Tallinna linna tuletõrje ülema abi. 12. Esimeseabi andmisest. 13. Hüdropult. Kirjutanud instr. k. t. V. Peterson. 14. Tuletõrje voolikud. Kirjut. E. Brett. 15. Tulekustutamise taktika (2 pildiga). 16. Võistlustest tuletõrjes. Kirjut. H. Tugetam, Pärnu v. t. ü. adjud. 17. Maa tuletõrje arenemise sihtjooned. Kirjut. E. Peterson, Simuna v. t. ü. esimees. 18. Lihtne abinõu tulehaavadele. 19. Puudusi meie maatuletõrjes. Rida tähtsaid küsimusi ja näpunäiteid. 20. Maakondlikud tuletõrje kogud. Väga tähtis küsimus. 21. Käsiprits kaob linnadest. 22. Mõtteid Tuletõrje Liidu ümberkorraldamisest. 23. Kindlustamise tähtsus. 24. Kui suur on tuletõrje übingute komando liigete pension ja toetusraha. 25. Tuletõrjuja Kalender-Käsiraamatu lugejatele. 26. Millist kuumust suudab kannata inimorganism. 27. Käsitulekustutajad talu majapidamises. 28. Loomade päästmine tulest. 29. Hulk naljasid, naljapildid, tarvilikud tabelid. 30. Kuulutused

Selle raamatu sisu ei vanane.

Iga tuletõrjuja, kes tahab seista ajakõrgusel, muretseb „Tuletõrjuja Kalender-Käsiraamatu“.

Kalender-Käsiraamat on saada Eesti Tuletõrje Liidu laos Tallinnas ja abiladudes Tartus, Võrus, Narvas, Rakveres, Viljandis, Pärnus, raudtee raamatukappides, suuremates raamatukauplustes, ajalehtede kioskides jne.

Kes raamatu hinna saadab tellimise juures väljaandjale: Tallinn, Uus Kalamaja nr. 19—4, E. Tetsmann, sellele saadetakse raamat postiga koju kätte.

Tuletõrjujad tellige viibimata „Tuletõrjuja Kalender-Käsiraamat“ ja soovitage, et seda tellivad ka teised kaasvõitlejad-tuletõrjujad.

3. jaanuaril s. a. surma läbi lahkunud tegevliiget

Otto Ugam'i

mälestab leinas
Tallinna sadama vabatahtlik tuletõrje ühing.

Teadaanne.

Teeme teatavaks kõigile kaasvõitlejaile, et oleme Tallinna V. T. Ühingu einelaua üle viinud endise kohviku „Astoria“ ruumidesse, Tallinn, Harju tän. nr. 19.

Einelaud töötab

Restoraan-baar „Astoria“

Tallinna vabatahtliku tuletõrje ühingu klubi nime all ja omab I järgu restoraani õigused. Ettevõtte all on maja neli korda.

- 1 Nii asub esimesel korral — SUURIM BAAR EUROOPAS ja koosneb 5-est osakonnast;
- 2 teisel korral — KONTSERT- ja RESTORAAN SAAL. Restoraani saalis iga pv. muusika kl. 8-st ja kabaree kl. 10-st õht.;
- 3 kolmandal korral — NUMBRITOAD, kus sissesõitjad leiavad odava hinna eest korteri;
- 4 neljandal korral — Tallinna v. t. ühingu meeskond. koosviibimise ja tubaste mängude toad.

Palume meid lahkelt külastada. T. V. T. Ü. einelaua juhatus.

Vähemaid tuletõrje abinõusid, mütsiembleeme, märke
nööpe, ja kirjandust: põhikirju aruande lehti,
liikme raamatuid, müüakse Liidu laohinnaga:

Tartus:

Vana uul. nr. 1 A. Reinkordti äris, tel. 790.

Narvas:

Joala tän. nr. 26 Jaan Essensoni puduk. tel. 207.

Rakveres:

Pikk tän. 11 Roman Jürgensi äris, tel. 247.

Pärnus:

Rüütli tän. nr. 41 K. Lorenzi äris. Telefon 31.

Võrus:

Jüri tän. 14 S. Songi, tel. 130.

Paides:

K. Thomson, H. Kulli kaupluses, Turuplats.

Viljandis:

Lossi tän. Jaan Kalkuni kaupluses. Tel. 78.

Samas kohtades võetakse vastu ka tellimisi igasuguse
muu tuletõrjajate varustusele.

Tähelepanuks

tuletõrje ühingutele.

Käsipritse

mitmesuguses suuruses on alati saada
Liidu laos, Tallinnas, Pikk tän. nr. 43
hinnaga

Kr. 400.— ja 500.—

Voolikud tulevad eraldi muret-
seda, neid pritsiga kaasa ei anta.

Hinnakiri

Üleriiklise Tuletõrjeliidu laos olevate tuletõrjeabinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 436-31.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Adjutandi-paelad, suured . . . tk.	11.—	Kontrollraam. tk.	—,08
Auto-märgid "	—,60	Põhikirjad, normaal "	—,05
Faklid, petroleumi, vasest . . . "	5,50	Rinnamärgid väiksed, kuld ja hõbe	—,75
Hüdropult vasest kaaneta . . . "	35.—	Suitsumasked "	25.—
" kaanega "	38.—	Suitsumaski tegavara filtriid . . . "	3,50
Hüdropult vasest, kaanega seljas		Signaal-pasunad, suured 42 cm. "	5,25
kantav "	66.—	" 17 cm. nikeld. "	2.—
" raudplek. k- ta "	33.- ja 40.-	" 130/mm. 2 hääli "	4,25
Hoolsusmärk, kõrgem "	50.—	Tulekahju teatamiskoha sildid . . . "	1,50
" I. klassi rist "	8.—	Tärnid, pagunid, suured, kullat. . . "	—,50
" II. hõbe "	6,50	" väikesed, hõbet. "	—,35
" III. "	6.—	Teenistus-märgid, kõik aastad . . . "	1,50
I. järgu hoolsusmärk miniatüüris		Tõrvikud "	55s. ja 75s
ühes rosetiga "	2,75	Veetorujuhe 2* vindiga ehk Storz	
Isoleer-tangid "	2,50	" 2 1/2 Storz "	22.—
Jaoskonna märgid I. "	0,20	Voolikud-spiraali 32 mm (1 1/4) m et.	
" II.—V. R. W. "	0,28	" 38 " (1 1/2) " "	6,25
Karabiiner suur "	4,25	" 44 " (1 3/4) " "	7,25
" keskmine "	2,50 ja 3,50	" 52 " (2) " "	7,75
" väike "	—,90	" 57 " (2 1/4) " "	9.—
Karguprits "	60.—	" 63 " (2 1/2) " "	10.—
Kiivrid, meesk., nahkrihm. "	10.—	" 74 " (3) " "	15.—
Kiivrid meeskonnale "	11,50	" 88 " (3 1/2) " "	18.—
" ronijatele "	13.—	" väljaviske	
" ülematele "	17.—	32 mm (1 1/4) "	1,50
" peamehele "	18.—	38 " (1 1/2) "	1,70
Kiivri embleem "	2.—	44 " (1 3/4) "	1,90
" roset "	.50	52 " (2") kuni 12 atm. "	2.—
Kirves, töömehe, varreta "	3,50	57 " (2 1/4) " 12 " "	2,40
Kirve-tupp nahast "	2,25	63 " (2 1/2) " 12 " "	2,50
" vasest "	4.—	70 " (2 3/4) kuni 25 atm. "	2,75
Kukla-kaitsed "	2,50	74 " (3") " 12 " "	3,00
Kummirõngad 2" "	—,20	Vooliku parand. nõõbid, vasest tk.	—,30
" 2 1/2 "	—,25	riie "	1,50
" 3" "	—,35	meeter "	1.—
Käesidemed juhataste liikmetele	20.—22.—	" lappim.klam. 44 " (1 3/4") "	1,10
Käesidemed korrapidajatele . . . "	2,50—3.—	" 52 " (2") "	1,25
Lipuvarda kullatud otsad "	25.—	" 63 " (2 1/2") "	4,25
Liidu-märgid, hõbetatud,		Vööd meeskonnale tk.	6.—
juhataste liikmetele "	1,50	" voodriga tk.	1,50
" bronks, lihtliikmetele "	1,50	Vöö-riie meeter	1,50
Labidad, terasest "	—,50	Vöö-õõngad vask tk.	3,75
Mundri-nõõbid suured—kullatud . . "	— 10	Ambrid-puldanist "	3,50
" —kuldamata "	— 8	Ühend. vindiga 32 mm (1 1/4) "	7.—
" väiksed—kullatud "	— 8	" 38 " (1 1/2) "	7,75
Medal, kuld "	5.—	" 44 " (1 3/4) "	8.—
" hõbe "	4,50	" 52 " (2") "	8,50
Mütsi-märgid, kullatud "	—,40	" 52 " (2") Storz "	8.—
Nõõrid ronijatele "	8,50	" 63 " (2 1/2) "	12,50
Pootshaagid "	2,40	" 74 " (3") "	19.—
Käsiraamatud "	1,25	Aruande planketid tk.	—,05
Liikmekaardi raam. "	—,50	Tuletõrje hymni noodid pasuna-	
		koor. kompl. "	—,60
		Tulekaitse "	—,10

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laost võõrastele ei müüda.